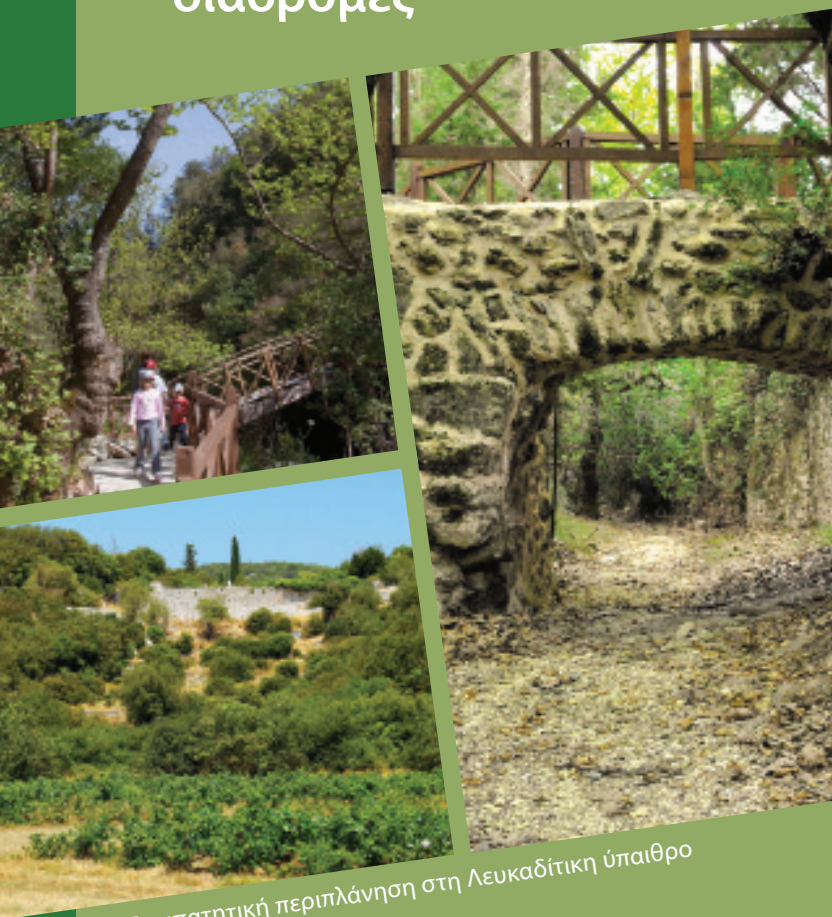

ΛΕΥΚΑΔΑ

Περιπατητικές διαδρομές

Περιπατητική περιπλάνηση στη Λευκαδίτικη ύπαιθρο

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΥΚΑΔΑΣ
email: tourismos@lefkada.gr
www.lefkada.gr

ΕΥΡΩΠΗ - ΕΛΛΑΔΑ

ΕΛΛΑΔΑ - ΛΕΥΚΑΔΑ

Πώς να φτάσετε στη Λευκάδα

ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ: Μέσω σήραγγας Πρέβεζας - Ακτίου • Μέσω λιμανιού Ηγουμενίτσας (100 χλμ) • Μέσω λιμανιού Πάτρας (170χλμ)

ΜΕ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ: Από Αθήνα (378 χλμ.), με δρομολόγια 5 ωρών • Από Θεσσαλονίκη (420 χλμ.), με δρομολόγια επίσης 5 ωρών. **Τηλ. ΚΤΕΛ: Λευκάδας 26450 22364, Αθ-νας 210 5150108, Θεσσαλονίκης 2310 595439**

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ: Από Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Στεία Κρήτης προς Άκτιο (απόσταση Άκτιο - Λευκάδα 18χλμ). **Τηλ.: Olympic Air 210 3550500, Athens Airways 210 6696600, 801 801 4000**

Διαδρομές στα γύρω νησιά

Καθημερινά δρομολόγια: από Λευκάδα για Μεγανήσι με επιβατικό ταχύπλοο σκάφος και από Νυδρί για Μεγανήσι με ferry boat. Επιπλέον, κατά τη θερινή περίοδο καθημερινά δρομολόγια με μικρά τουριστικά βαρκάκια για κοντινές παραλίες και νησάκια και με ferry boat από Νυδρί και Βασιλική για Κεφαλονιά και Ιθάκη.

Περιπατητική περιπλάνηση στη Λευκαδίτικη ύπαιθρο

Η Λευκάδα μαζί με τα νησιά Μεγανήσι, Καστό και Κάλπαμο αποτελεί το Νομό Λευκάδας, το μικρότερο νομό της χώρας. Ανήκει στην περιφέρεια Ιόνιων νησιών. Ο νομός έχει, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, 22.506 κατοίκους, ενώ το νησί της Λευκάδας έχει 20.751 κατοίκους. Πρωτεύουσα του νομού είναι η πόλη της Λευκάδας με 6.903 κατοίκους. Είναι το τέταρτο σε έκταση ελληνικό νησί του Ιονίου πελάγους. Βρίσκεται νότια της Κέρκυρας και πλησίον των ακτών της Αιτωλοακαρνανίας, της οποίας ήταν χερσόνησος όπως πίστευαν στην αρχαιότητα. Χωρίζεται από το μικρό αλλά ιστορικό πορθμό του Δρεπάνου. Έχει σχήμα ελλειψοειδές. Παλαιότερα ονομαζόταν Άγια Μαύρα (Σάντα Μάουρα) από το ναό της Αγίας Μαύρας που είχαν οικοδομήσει οι Φράγκοι κατά το 13ο αιώνα στο ομώνυμο επιθαλάσσιο φρούριο. Κοντά στο νησί βρίσκονται οι μικρές νησίδες Μεγανήσι, Σπάρτη, Σκορπιός, Αρκούδι, Άτοκος, Καστός, Κάλπαμος κ.ά.

Η Λευκάδα διαθέτει πολλές γραφικές παραλίες, απaráμιλλης ομορφιάς που χαρακτηρίζονται από γαλαζοπράσινα νερά, κατατάσσοντας την ανάμεσα στις ομορφότερες της χώρας αλλά και ολόκληρης της Μεσογείου. Είναι ιδανική για περιπάτους και εκδρομές στη φύση. Γεμάτη με χαράδρες, φαράγγια, πηγές, πηλούςια βλάστηση, σπάνια λουλούδια και γραφικά μονοπάτια δίνει την ευκαιρία στους λάτρεις της πεζοπορίας να ακολουθήσουν πολλές εναλλακτικές διαδρομές. Ο επισκέπτης μπορεί να περιπλανηθεί περπατώντας στα μονοπάτια της και να απολαύσει τον πολιτισμό της υπαίθρου, ζώντας μοναδικές εμπειρίες και αφομοιώνοντας το μεγαλείο της φύσης.

ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Κατά τη χειμερινή περίοδο: παπούτσια ορειβασίας, αδιάβροχο, αντιανεμικό, ισοθερμικό μπλουζάκι, παντελόνι και πουλόβερ φлис, μάλλινες κάλτσες, γάντια, σοκούφο, καπέλο και κασκόλ.

Κατά την καλοκαιρινή περίοδο: παπούτσια ορειβασίας, ελαφρύ ρουχισμό που να καλύπτει κατά προτίμηση όλο το σώμα, καπέλο και γυαλιά ηλίου.

Έχουμε πάντα μαζί μας: Φακό με εφεδρικές μπαταρίες και λαμπάκι, ατομικό φαρμακείο, σφυρίχτρα, σουγιά, σπέρτα αδιάβροχα και αναπήτρα, εφεδρικό κορδόνι, εφεδρικά εσώρουχα και κάλτσες, παγούρι γεμάτο με νερό, αντιληκτικό κρέμα, χαρτί υγείας, πρόχειρη ελαφριά τροφή (π. χ. σοκολάτα, παστέλι, φρούτα, ξηρούς καρπούς). Επίσης είναι απαραίτητα δεύτερα ρούχα κα παπούτσια.

Μεταφορά εξοπλισμού: Ένα σακίδιο πλάτης για να μεταφέρονται τα άκρως απαραίτητα για την πορεία, αδιάβροχο, ανατομικό, ελαφρύ, με μίαντες και εξωτερικές θήκες και που να επιτρέπει στην πλάτη να αερίζεται.

Φωτογραφίες Εξώφυλλου (από αριστερά προς δεξιά):

- Ξύλινο γεφυράκι στο Φαράγγι της Μέλισσας
- Μοναστήρι Αγίας Γάνης στο Λιβάδι της Καρούας
- Πέτρινο γεφυράκι στο Φαράγγι της Μέλισσας

Φωτογραφίες Οπισθόφυλλου (από αριστερά προς δεξιά):

- Πέτρινες κυψέλες στην Ιρά
- Βραχοσπηλιά
- Βραχόφουτο
- Καταρράκτης στο Δημοσάρι
- Αμπέλι στους Σφακιώτες

1 I.N. Αγίας Αικατερίνης - Οικισμός Φρούνι - Μοναστήρι Φανερωμένης

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 1.430 μέτρων, που μπορεί να διανυθεί σε 30 λεπτά, με βαθμό δυσκολίας 3. Ξεκινώντας από το εκκλησάκι της Αγ. Αικατερίνης, ο οδοιπόρος διερχόμενος μέσα από τον οικισμό του Φρουνίου, μέσω ασφαλτοστρωμένου κοινοτικού δρόμου, φτάνει σε αγροτικό μονοπάτι πλάτους ενός μέτρου, όπου ξεκινάει την ανάβαση της ράχης, στην κορυφή της οποίας βρίσκεται το γνωστό μοναστήρι της Φανερωμένης.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

KXO

00:00 Η οδοιπορία ξεκινά από το απλό και λιτό εκκλησάκι της **Αγ. Αικατερίνης** (GPS: N38 49 578, E20 41 247, H=19m).

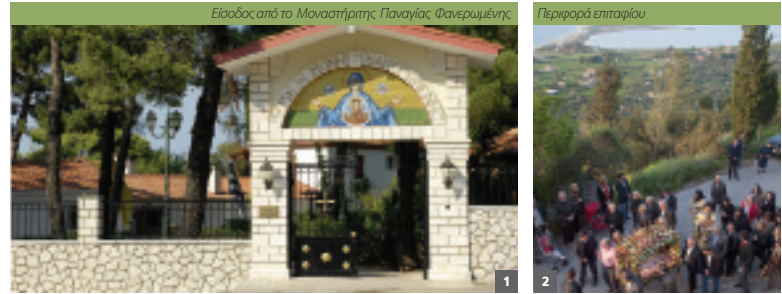
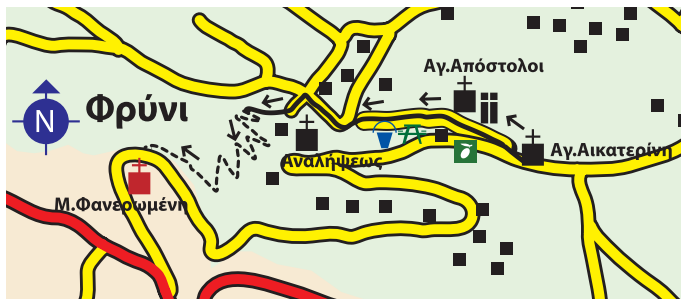
Κινούμενοι επί του δημοτικού ασφαλτοστρωμένου δρόμου, αρχίζουμε να συναντάμε τα πρώτα σπίτια του οικισμού. Καθώς αυξάνεται η δόμηση και όσο προχωράμε, αφήνουμε αριστερά και ψηλότερα τον επαρχιακό δρόμο, κινούμενοι σχεδόν παράλληλά του.

00:04 Ο οικισμός εκτείνεται πάνω αριστερά μας, ενώ ο δρόμος οριοθετείται από τις μάντρες των οικοπέδων. Οποιοδήποτε κάθετο στενότερο παράδρομο συναντήσουμε τον παραβλέπουμε και κινούμαστε στον ίδιο ασφαλτοστρωμένο πάντα δημοτικό δρόμο, ο οποίος ξεχωρίζει ότι είναι και ο κεντρικός εντός του οικισμού.

00:06 Δεξιά μας εμφανίζεται το νεκροταφείο του οικισμού με το εκκλησάκι των **Αγ. Αποστόλων**, ενώ αριστερά μας μια μικρή παιδική χαρά εραπτόμενη σε παλιό ελαιοτριβείο το οποίο είναι ανενεργό και μη επισκέψιμο. Πλέον κινούμαστε ελαφρώς ανηφορικά. Μπροστά από το εκκλησάκι του νεκροταφείου υπάρχει μικρή πλακόστρωτη πλατεία.

00:08 Η κλίση γίνεται πιο ανηφορική. Ο δρόμος στρίβει ελαφρώς αριστερά και φτάνουμε, προτού αρχίσουμε να κατηφορίζουμε, σε σημείο όπου υπάρχουν δύο κάθετοι στενοί παράδρομοι που οδηγούν σε κατοικίες. Στο σημείο αυτό δεξιά μας υπάρχει μια στενή λωρίδα πλακόστρωτου με ένα παγκάκι, ενώ αριστερά υπάρχει ένα μικρό ξύλινο κιόσκι με κεραμοσκεπή. Εδώ ο οδοιπόρος μπορεί να ξαποστάσει και να ξεδιψάσει με το δροσερό νερό που τρέχει από τη πέτρινη βρύση δίπλα από το ελαιόδεντρο.

00:09 Συνεχίζουμε στον κεντρικό ασφαλτοστρωμένο δημοτικό δρόμο με πιο γοργό

ρυθμό μιας και κατηφορίζουμε, ενώ αριστερά μας υπάρχει μάντρα με λιθοδομή, μέχρι να φτάσουμε στο σταυροδρόμι.

00:10 Φτάνουμε στο σταυροδρόμι όπου θα επιλέξουμε να κινηθούμε αριστερά για να αρχίσουμε να ανηφορίζουμε την πλαγιά στην κορυφή της οποίας βρίσκεται και το τέλος της διαδρομής μας, το μοναστήρι της Φανερωμένης. Μόλις στρίψουμε αριστερά αξίζει να παρατηρήσουμε το μικρό πέτρινο εκκλησάκι της Αναλήψεως που είναι πρόσφατα ανακατασκευασμένο.

00:11 Ο δρόμος γίνεται στενότερος. Φτάνουμε σε σημείο όπου σταματά η ασφαλτοστρωση και αρχίζει η τσιμεντοστρωση, ενώ μπροστά μας εκτείνεται η βουνοπλαγιά που θα ανεβούμε. Το απότομο της πλαγιάς δεν θα πρέπει να μας αποθαρρύνει, καθώς το μονοπάτι που θα ακολουθήσουμε δεν έχει έντονη κλίση.

00:12 Κινούμενοι στον τσιμεντοστρωμένο δρόμο φτάνουμε σε αριστερόστροφη φουρκέτα, ενώ απέναντί μας υπάρχει σιδερένια αυλόπορτα οικίας. Εδώ είναι το πρώτο σημείο που μπορούμε να ατενίσουμε τη θάλασσα του Ιονίου κοιτάζοντας βοώς δεξιά.

00:13 Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δώσουμε σε αυτό το σημείο όπου συναντάμε σήμα αδιεξόδου, αφού βρισκόμαστε προ εισόδου σε αυλή οικίας. Εδώ θα ακολουθήσουμε το αγροτικό μονοπάτι δεξιά μας. Συνεχίζουμε με προσοχή, ιδιαίτερα τους χειμερινούς μήνες, μιας και το έδαφος είναι ολισθηρό και υπάρχει χαμηλή βλάστηση επί του μονοπατιού. Κινούμαστε στο μονοπάτι όπου πλέον η βλάστηση γύρω μας γίνεται πιο πυκνή ενώ την προσοχή μας αποσπά συνεχώς η θέα του κάμπου που καταλήγει στη θάλασσα του Ιονίου. Λίγο πιο δεξιά μπορούμε να δούμε τη λιμνοθάλασσα μπροστά από την πόλη της Λευκάδας.

00:16 Φτάνουμε σε δικιά με αριστερό κατηφορικό μονοπάτι και δεξιά ανηφορικό. Το αριστερό έχει πορεία προς τον οικισμό και το δεξιά προς τη συνέχεια της ανηφορικής πορείας. Θα επιλέξουμε το δεξιά μονοπάτι όπου στο βάθος θα αρχίσει να διαφαίνεται άλσος με πεύκα.

00:23 Τη μονοτονία των πουρναριών σπάνε συχνά διάσπαρτα πεύκα. Εδώ ο οδοιπόρος μπορεί να ξεκουραστεί στα ξύλινα παγκάκια που είναι τοποθετημένα πάνω σε μικρές πέτρινες πλακοστρώσεις. Δεξιά μας η θέα γίνεται πιο πανοραμική και πιο εντυπωσιακή.

00:28 Στο σημείο αυτό το αγροτικό μονοπάτι διαδέχεται πέτρινη πλακόστρωση, ενώ γίνεται ανιψητός ο κυκλοφοριακός θόρυβος του επαρχιακού δρόμου, σημαδιό ότι πλησιάζουμε στον προορισμό μας και στο τέλος της διαδρομής μας.

00:30 Αφού φτάσουμε στον επαρχιακό δρόμο μπροστά μας φαίνεται η είσοδος του

μοναστηρίου της Φανερωμένης. Ανεπιφύλακτα προτείνεται η επίσκεψη σε αυτό και στους χώρους του, που περιβάλλονται από πεύκα και κυπαρίσσια καθώς και στο μικρό ζωολογικό κήπο και το μουσείο. Αποτελεί σημείο επίσκεψης για κάθε τουρίστα στο νησί, ενώ πανηγυρικοί είναι οι εορτασμοί που γίνονται κάθε χρόνο (γιορτάζει την ημέρα του Αγ. Πνεύματος) και αποτελούν σημαντικό πόλο έλξης επισκεπτών από όλη την Ελλάδα (GPS: N38 49 573, E20 40 716, H=120m).

Στην Ι.Μ Φανερωμένης Λευκάδος δημιουργήθηκε και λειτουργεί από το 2006 σε ιδιαίτερο κτίριο Εκκλησιαστικό Μουσείο, στο οποίο εκτίθενται κειμήλια της Ι. Μονής και εκθέματα προερχόμενα από τις άλλες, διαλυμένες σήμερα, Ι. Μονές του νησιού, καθώς και από διάφορους Ι. Ναούς.

2 Κέντρο Οικισμού Τσουκαλάδων - Θέση Σώματα

Πρόκειται για μια οδοπορία συνολικού μήκους 1.590 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 31 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 1. Η οδοπορία ξεκινά από το κέντρο του οικισμού των Τσουκαλάδων και καταλήγει στη θέση Σώματα. Κατά τη πορεία μας θα περάσουμε από καλλιεργήσιμα λιοστάσια όπου θα συναντήσουμε -τη χειμερινή περίοδο- ηλικιωμένους αγρότες να «ραβδίζουν» και να μαζεύουν ελιές, καθώς και γυναίκες που φορούν πάντα παραδοσιακή φορεσιά (κότολα). Πρόκειται για μια οδοπορία με μαγευτική θέα καθ' όλη τη διαδρομή και ιδιαίτερα από το σημείο του τελικού προορισμού.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

00:00 Η οδοπορία ξεκινά από το κέντρο του οικισμού και συγκεκριμένα από το μοναδικό χώρο στάθμευσης (GPS: N38 49 440, E20 39 312, H=225m). Εξερχόμενοι από το χώρο στάθμευσης κινούμαστε αμέσως δεξιά και ανηφορίζουμε στον κεντρικό ασφαλτοστρωμένο δημοτικό δρόμο του οικισμού.

00:02 Αφού διανύσουμε 50 μέτρα φτάνουμε στο πρώτο σημείο στάσης όπου δεξιά μας βρίσκουμε το υπό ανακατασκευή παραδοσιακό λιοτριβί που χωριού. Συνεχίζουμε με πορεία ακριβώς απέναντι από την πρόσοψη του λιοτριβιού μπαίνοντας σε στενότερο δρόμο που για δέκα μέτρα είναι ηλιοστρωμένος.

Μονοπάτι ανάμεσα σε ελαιόδεντρα στους Τσουκαλάδες

Λευκαδίτισσες με παραδοσιακές στολές

00:04 Κινούμενοι στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο αφήνουμε πίσω μας τον οικισμό και ολόγυρά μας υπάρχουν μόνο καλλιεργήσιμα λιοστάσια. Περιπατάμε συνεχώς στον ίδιο δρόμο χωρίς καμία παρέκκλιση.

00:13 Βρισκόμαστε σε σημείο όπου ο δρόμος χωρίζεται σε δύο κατευθύνσεις ασφαλτοστρωμένης πορείας. Επιλέγουμε την αριστερή έχοντας κατά νου ότι θέλουμε να κινηθούμε σε δρόμο με κατηφορική κλίση.

00:20 Η εικόνα της θάλασσας στο βάθος είναι ξεκάθαρη και η πεζοπορία μας θα συνεχίσει σε τσιμεντοστρωμένο δρόμο και πιο στενό, λοξώς δεξιά. Η κατωφέρεια γίνεται πιο έντονη.

00:22 Βρισκόμαστε πλέον στην περιοχή «Σώματα» και η βλάστηση γίνεται πιο πυκνή.

00:24 Ακόμη ένα σημείο διασταύρωσης και την τσιμεντόστρωση διαδέχεται χωμάτινη δικάλα. Επιλέγουμε τον αριστερό χωματόδρομο.

00:25 Την ανάσα μας κόβει η εμφάνιση ενός πανοραμικού τοπίου με την **πόλη της Λευκάδας** και το ατελείωτο γαλάζιο. Σε αυτό το σημείο πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα λόγω της κατηφορικής κλίσης και του γκρεμού που βρίσκεται στα αριστερά μας.

00:30 Σημείο που δεν πρέπει να μας ξεφύγει είναι ένα, λοξώς δεξιά μας, ανηφορικό μονοπάτι με αρκετή βλάστηση.

00:31 Περιπατώντας για λίγο και με προσοχή στο στενό αυτό αγροτικό μονοπάτι σταματάμε υποχρεωτικά σε αδιέξοδο ενός μικρού φυσικού μπαλκονιού που μας επιφύλασσε την αποζημίωσή μας: η πόλη της Λευκάδας με τον δίαυλο και τη λιμνοθάλασσα, τα Ακαρνανικά όρη, οι οροσειρές της Ηπείρου και το καταγάλανο Ιόνιο, όλα «στο πιάτο» μας. Αποχωριζόμενοι με δυσκολία το μαγευτικό τοπίο παίρνουμε το δρόμο της επιστροφής που ενδεχομένως να μας δυσκολέψει λίγο μιας και τώρα ακολουθούμε ανηφορική πορεία (GPS: N38 49 775, E20 40 037, H=120m).

3 I.N. Ζωοδόχου Πηγής - Κυκλώπεια Τείχη

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 1.385 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 25 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 1. Ξεκινώντας από το εκκλησάκι της Ζωοδόχου Πηγής, επί του επαρχιακού δρόμου Λευκάδας – Νυδριού, μετά από 300 μέτρα στρίβουμε δεξιά σε αγροτικό ασφαλτοστρωμένο δρόμο πριν από το αυτόματο καθαριστήριο αυτοκινήτων. Συνεχίζοντας ευθεία για 235 μέτρα συναντάμε το πρώτο που θα βρούμε αριστερά μας ανηφορικό τσιμεντοστρωμένο δρόμο τον οποίο ακολουθούμε. Ακολουθεί συνεχής ανηφορική διαδρομή. Σχετικά εύκολη είναι ανάβαση ενός λόφου που στην κορυφή του καταλήγουμε σε αρχαία τείχη με μεγάλους ογκόλιθους. Σημείο της αρχαίας πόλης «Νήρικος». **Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος**

ΚΧΟ

00:00 Σταθμεύουμε κάτω από το εκκλησάκι σε πλάτωμα επί της πεωφόρου στο 2ο χλμ της οδού Λευκάδας - Νυδριού. Αξίζει μια επίσκεψη στο πρόσφατα ανακατασκευασμένο **εκκλησάκι της Ζωοδόχου Πηγής** με την όμορφη πέτρινη πηλακόστρωτη αυλή. Συνεχίζουμε την πορεία μας με κατεύθυνση προς Νυδρί στην άκρη του ασφαλτοστρωμένου επαρχιακού δρόμου (GPS: N38 48 955, E20 42 257, H=10m).

Το εκκλησάκι της Ζωοδόχου Πηγής αποτελεί ξωκλήσι του I.N της Παναγίας των Ξένων. Ο επισκέπτης μπορεί αμέσως να ξεχωρίσει το εντυπωσιακό επανησιακό πέτρινο καμπαναριό του με τις ωραίες διακοσμήσεις.

00:03 Με ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μην τον προσπεράσουμε, στρίβουμε 90 μοίρες δεξιά και εισερχόμαστε σε αγροτικό δρόμο, δίπλα από μία επιχείρηση αυτόματου πλυντηρίου αυτοκινήτων.

00:05 Βαδίζοντας πάντα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο φτάνουμε μετά από 2 λεπτά σε ένα σημείο όπου δεξιά μας υπάρχει τσιγκινη αποθήκη και μετά από 10 μέτρα, δεξιά αριστερά μας, τσιμεντοστρωμένους δρόμους τον οποίο και

ακολουθούμε, κινούμενοι αυστηρά χωρίς να παρεκκλίνουμε της πορείας μας, για να φτάσουμε στον προορισμό μας.

00:14 Κινούμαστε πάντα επί του τσιμεντοστρωμένου δρόμου ανάμεσα από λιοστάσια, διαμορφωμένα σε βαθμίδες από ξηρολιθοδομή. Εμφανίζεται άνοιγμα αριστερά μας από όπου μπορούμε να αποηλαύσουμε την όμορφη θέα των Ακαρνανικών ακτών και το δίσκλιο της Λευκάδας.

00:22 Αριστερά μας εμφανίζονται διαμορφωμένες βαθμίδες από τεράστιους ογκόλιθους επιμελώς τοποθετημένους. Είναι τα «κυκλώπεια τείχη». Θα τα ανέβουμε, σχεδόν θα αναρριχηθούμε, με προσοχή γιατί στην κορυφή η θέα θα μας αποζημιώσει.

00:25 Η θέα είναι πανοραμική με τα **Ακαρνανικά όρη** και **τις ακτές**, ενώ στο βάθος αριστερά φαίνεται και **η πόλη της Λευκάδας**. Η επιστροφή πλέον είναι ξεκούραστη και άνετη μιας και είναι κατηφορική (GPS: N38 48 406, E20 42 512, H=105m).

4 Καθαμίτσι - I.N. Παναγίας των Κήπων - Νερόμυλοι

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 2.460 μέτρων και μπορεί να διανυθεί σε 45 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 4. Η διαδρομή είναι αρκετά απαιτητική, ιδίως η επιστροφή της που είναι ανηφορική, και απευθύνεται μόνο σε έμπειρους και γυμνασμένους πεζοπόρους. Ωστόσο, η θέα του Ιονίου, του μικρού ναού της Παναγίας των κήπων και των παλιών νερόμυλων θα ανταμείψει τον οδοιπόρο με μαγικές εικόνες. Βρίσκεται λίγο έξω από τον οικισμό Καθαμιτσίου, ενώ για να φτάσουμε στο σημείο εκκίνησης της διαδρομής θα πρέπει να κατευθυνθούμε 2 χλμ από το Καθαμίτσι προς το Πόρτο Κασιόκι και να εισέλθουμε σε δεξιά κατηφορικό χωματόδρομο πλάτους τεσσάρων μέτρων όπου μπορούμε και να σταθμεύσουμε. **Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος**

ΚΧΟ

00:00 Αφού σταθμεύσουμε ακολουθούμε το δεξιά κατηφορικό χωματόδρομο (GPS: N38 44 329, E20 35 920, H=510m)

00:04 Κινούμαστε συνεχώς στο χωματόδρομο παραβλέποντας όλα τα μικρά μονοπάτια εκατέρωθέν του. Κατηφορίζουμε με κατεύθυνση τη θάλασσα.

00:16 Συναντάμε ένα σταυροδρόμι με δύο σκέλη και ακολουθούμε το δεξιά προς

τον κεντρικό χωματόδρομο.

- 00:22 Συναντάμε ακόμη ένα σταυροδρόμι και ακολουθούμε το αριστερό στενό μονοπάτι που οδηγεί σε πηγή.
- 00:23 *Αφού φτάσουμε μπορούμε να δροσιστούμε με το κρυστάλλινο νερό της πηγής. Αξίζει να σημειωθεί ότι παλιότερα εδώ συνήθιζαν να πλένουν ρούχα οι Καλαμιτσιώτισσες, ενώ το ίδιο νερό εκμεταλλεύονταν οι νερόμυλοι της περιοχής ως κινητήρια δύναμη.*
- 00:24 Επιστρέφουμε στο προηγούμενο σταυροδρόμι και συνεχίζουμε στο άλλο σκέλος του αγροτικού δρόμου.
- 00:30 Αξίζει να ξεποστάσουμε για λίγο στο σταυροδρόμι με τα τρία σκέλη που θα συναντήσουμε για να απολαύσουμε την καταπληκτική θέα του Ιονίου. Το δεξί σκέλος καταλήγει στην παραλία. Αριστερά υπάρχει διχάλα. Το αριστερό σκέλος της διχάλας είναι ασφαλτοστρωμένο και οδηγεί στο εκκλησάκι και το δεξί είναι χωματόδρομος που οδηγεί στους παλιούς νερόμυλους. Θα ακολουθήσουμε τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο και από το εκκλησάκι θα βγούμε στους νερόμυλους ώστε να επιστρέψουμε από το χωματόδρομο του δεξιού σκέλους της διχάλας για να τερματίσουμε τη διαδρομή στο σημείο που βρισκόμαστε τώρα (GPS: N38 44 683, E20 35 607, H=335m).
- 00:35 Έχοντας πάρει τον αριστερό ανηφορικό ασφαλτοστρωμένο δρόμο φτάνουμε στο **εκκλησάκι της Παναγίας των κήπων**, όπου είναι επίσης ένα καλό σημείο για στάση (GPS: N38 44 593, E20 35 629, H=337m). Από ένα μικρό μονοπάτι μπροστά από το εκκλησάκι κατεβαίνουμε στον από κάτω χωματόδρομο, που η αρχή του ήταν το δεξί σκέλος της διχάλας. Στρίβοντας αριστερά κατευθυνόμαστε προς τους νερόμυλους.
- 00:40 Φτάνουμε σε σύμπλεγμα **τριών παλιών ερειπωμένων νερόμυλων** (GPS: N38 44 534, E20 35 612, H=330m). Αφού τους δούμε επιστρέφουμε αντίστροφα στο χωματόδρομο μέχρι το σημείο του σταυροδρομίου.
- 00:45 Φτάνουμε στο σταυροδρόμι με τα τρία σκέλη όπου τελειώνει και η περιήγηση. Σε αυτό το σημείο ο οδοιπόρος μπορεί να συνεχίσει μέχρι την παραλία αλλά η επιστροφή θα είναι εξαιρετικά δύσκολη και πρέπει να έχει υπόψη του ότι ήδη η επιστροφή στο χώρο στάθμευσης θα απαιτήσει αρκετές δυνάμεις.

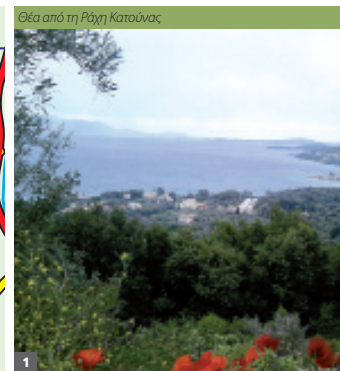
5 Διαδρομή Περιμετρικά στη Μεγάλη Ράχη Οικισμού Κατούνας.

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 2.455 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 45 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 2. Η μισή διαδρομή είναι κατηφορική σε χωματόδρομο και η υπόλοιπη μισή ανηφορική σε τσιμεντόστρωση.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

- 00:00 Φτάνουμε στον οικισμό της Κατούνας και σταθμεύουμε στο **παλιό ερειπωμένο σχολείο** (GPS: N38 46 731, E20 42 534, H=195m). Κατευθυνόμαστε προς τον λόφο που βρίσκεται λοξώς αριστερά μας. Αφού φτάσουμε στο λόφο ακολουθούμε περιμετρική και αριστερόστροφη πορεία για να επιστρέψουμε στο σχολείο.
- 00:01 Βρισκόμαστε στο σταυροδρόμι μπροστά στο λόφο και ακολουθούμε τον δεξιό κατηφορικό χωματόδρομο.
- 00:02 Συναντάμε διχάλα χωματόδρομων και ακολουθούμε πάλι τον δεξιό κατηφορικό.
- 00:20 Κινούμενοι αριστερόστροφα και περιμετρικά του λόφου, δεξιά μας η θέα είναι μαγευτική. Στο βάθος φαίνονται τα Πριγκιπωνήσια, ενώ μπορούμε να διακρίνουμε τα Ακαρνανικά όρη και τις ακτές. Ακριβώς από κάτω μας βρίσκονται οι οικισμοί της Λυγιάς και Νικιάνας.
- 00:22 Συναντάμε διχάλα τσιμεντοστρωμένων δρόμων, όπου επιλέγουμε τον αριστερό ανηφορικό, κινούμενοι εντός μικρής χαράδρας έντονης βλάστησης.
- 00:35 Βγαίνουμε στον ασφαλτοστρωμένο αγροτικό δρόμο και μπροστά μας εμφανίζεται **ο οικισμός της Κατούνας**.
- 00:37 Μετά την πρώτη οικία που θα συναντήσουμε αριστερά μας, με πέτρινη μάντρα, και πρωτού βγούμε στον επαρχιακό, στρίβουμε αριστερά 90 μοίρες σε έντονα ανηφορικό τσιμεντοστρωμένο δρόμο.
- 00:45 Κινούμενοι αυστηρά επί του τσιμεντοστρωμένου δρόμου βλέπουμε δεξιά μας το σχολείο και το σταθμευμένο όχημα μας. Μια εύκολη διαδρομή με καταπληκτική θέα.

6 Οικισμός Κολυβάτων - Δάσος Σκάρων - I.N. Παναγίας

Πρόκειται για μια οδοιοπορία συνολικού μήκους 2.010 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 45 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 3. Η διαδρομή που θα ακολουθήσουμε έχει ως αφετηρία το μικρό γραφικό οικισμό των Κολυβάτων και τελικό προορισμό την ορεινή περιοχή του όρους Σκάρων, όπου υπάρχουν τα ερείπια της μικρής λιθόκτιστης εκκλησίας της Παναγίας. Κατά την πεζοπορία δίνεται η ευκαιρία στον επισκέπτη να περιηγηθεί στον προαύλιο χώρο της I.M του Αγ. Γεωργίου. Στο παρελθόν οι κάτοικοι του οικισμού ακολούθουσαν το συγκεκριμένο μονοπάτι προκειμένου να φτάσουν στα χωράφια τους. Τέλος, πρέπει να επισημάνουμε ότι καθ' όλη τη διαδρομή υπάρχει διακριτική σήμανση με κόκκινη μπιγιά που θα βοηθήσει ιδιαίτερα τον περιπατητή στην πορεία του.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

00:00 Ξεκινάμε από την πλατεία των Κολυβάτων (GPS: N38 44 956, E20 41 459, H=425m). Δεξιά από την ταβέρνα ανεβαίνουμε τα πέτρινα σκαλοπάτια και έπειτα συνεχίζουμε στο ταμμεντοστρωμένο δρομάκι. Στο τέλος στρίβουμε δεξιά και ανεβαίνουμε τα επόμενα σκαλοπάτια που θα βρούμε μπροστά μας. Συνεχίζουμε στο πηλακόστρωτο, ανάμεσα από δύο μάντρες, σε ένα στενό μονοπάτι. Ανηφορίζουμε και στο σπίτι που θα δούμε στο αριστερό μας χέρι στρίβουμε αριστερά και κινούμαστε περιμετρικά του. Προχωράμε ανάμεσα από τα πουρνάρια και τα κυπαρίσσια στο πετρώδες μονοπάτι.

00:04 Στο αριστερό μας χέρι συναντάμε τον **I.N του Αγ. Νικολάου** με το εξάισιο καμπαναριό του. Περνάμε το μαντρότοιχο της εκκλησίας φτάνοντας σε ένα

1 Μονοπάτι στους Σκάρους

2 Δάσος των Σκάρων

ξέφωτο και κινούμαστε δεξιά στον αγροτικό δρόμο.

00:05 Μετά από λίγα μέτρα αφήνουμε τον αγροτικό δρόμο και ανεβαίνουμε με προσοχή το βράχο που βρίσκεται στο αριστερό μας χέρι για να ξαναμπούμε στο μονοπάτι. Συνεχίζουμε τη πορεία μας φτάνοντας σε αγροτικό δρόμο.

00:08 Εδώ βρίσκεται **το μοναστήρι του Αγ. Γεωργίου** όπου μπορεί κάποιος να περιηγηθεί στο προαύλιο χώρο του (GPS: N38 44 915, E20 41 696, H=470m).

Παρόλο που σήμερα είναι ερειπωμένο πρόκειται για το πλέον αξιόλογο αρχιτεκτονικό συγκρότημα στη Λευκάδα με μακρά ιστορία, καθώς και με σημαντικό

πνευματικό και κοινωνικό έργο. Ιδρύθηκε το 1611 και ληπούργησε ως κοινοβιακή Μονή, όπου εγκαταβίωσαν σημαντικές προσωπικότητες της τοπικής Εκκλησίας. Μετά και τον τελευταίο σεισμό το Καθολικό δεν είναι προσβάσιμο, σώζεται όμως ανέπαφος ο ανατολικός τοίχος του με αξιόλογες τοιχογραφίες. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το τέμπλο του, που έγινε το 1724 και είναι αντίγραφο του τέμπλου του ναού του Αγίου Μηνά στην πόλη.

Διασχίζουμε τον αγροτικό δρόμο περνώντας απέναντι και κινούμενοι ανάμεσα στα τείχη του μοναστηριού και σε κυπαρίσσια. Καθώς προχωράμε συναντάμε διασαύρωση και συνεχίζουμε δεξιά, ανεβαίνοντας με κάποια σχετική δυσκολία τα διαμορφωμένα από τη φύση σκαλοπάτια (φωτ. 4). Καθώς συνεχίζουμε τη διαδρομή μας το μονοπάτι γίνεται πιο ξεκάθαρο. Προχωρώντας βρίσκουμε μπροστά μας ένα ξύλινο «πορτόνι» (πορτάκι) το οποίο ανοίγουμε για να συνεχίσουμε τη πορεία μας. Καθώς προχωράμε και αφού περάσουμε ένα μεγάλο χαρακτηριστικό βράχο στα αριστερά μας, το τοπίο ανοίγει και μπορούμε να απολαύσουμε την όμορφη θέα δεξιά μας, διακρίνοντας στο βάθος ορεινά χωριά του Νομού. Καθώς συνεχίζουμε τη διαδρομή περνάμε ένα μικρό αριστερό πέταλο και αμέσως μετά ένα δεξί όπου φτάνουμε στη περιοχή «Πηλακωτό». Παρόλο που οι πέτρες του μονοπατιού φαίνονται να είναι επεξεργασμένες από τον άνθρωπο, είναι έργο τέχνης της φύσης.

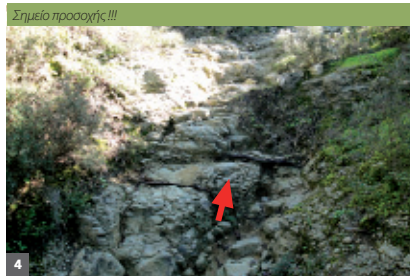
00:19 Συνεχίζοντας την ανηφορική μας πορεία, περνάμε από μία στένωση που δημιουργούν δυο σειρές χαρακτηριστικών χαμηλών βράχων.

00:22 Αφού περάσουμε το ιδιόμορφο σημείο, το μονοπάτι γίνεται πιο επίπεδο και κινούμαστε ανάμεσα σε αλώνια και εγκαταλειμμένα κτήματα με προσοχή μη χάσουμε το μονοπάτι. Συνεχίζοντας τη διαδρομή μας, συναντάμε σε αρκετά

Μοναστήρι Αγίου Γεωργίου

Σημείο προσοχής!!!

Σημείο προσοχής!!!

Λιθόκτιστο εκκλησάκι της Παναγίας

σημεία σκάλες καλλιέργειας.

00:30 Έπειτα κατηφορίζουμε για λίγο και μπαίνουμε σε πιο επίπεδη διαδρομή. Συνεχίζοντας την πορεία του μονοπατιού και μετά από λίγα μέτρα, φτάνουμε στο τέλος του, συναντώντας ένα οροπέδιο.

00:40 Στο σημείο αυτό πρέπει ο πεζοπόρος να σημαδέψει **το σημείο εξόδου του**, ώστε να μπορέσει να πάρει αργότερα το δρόμο της επιστροφής. Συνεχίζοντας αριστερά μετά την έξοδο, κατευθυνόμενοι προς τους δύο χαρακτηριστικούς δρυς (φωτ. 5) και προχωρώντας για λίγα μέτρα ακόμη, βλέπουμε στο δεξί μας χέρι **το εκκλησάκι της Παναγίας** (GPS: N38 44 467, E20 42

00:45 388, H=610m).

Πλακόστρωτο μονοπάτι στο Φαράγγι της Μέλισσας

1

7 Το Φαράγγι της Μέλισσας

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 2.202 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 45 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 2.5. Τα τελευταία χρόνια, ένα κομμάτι του φαραγγιού έχει διανοιχτεί και σημανθεί, με τη φροντίδα του δήμου Σφακιωτών. Το πηλακόστρωτο πλέον μονοπάτι, που εκτείνεται παράλληλα του ορμητικού χειμάρρου, είναι εμπλουτισμένο με ξύλινες κατασκευές γεφυριών και καθιστικών δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να απολαύσει ένα τοπίο απίστευτου φυσικού κάλλους με πέτρινα γεφύρια και παλιούς γραφικούς νερόμυλους.

Θα φτάσετε εκεί, φεύγοντας απ' την πόλη της Λευκάδας, αφού πάρετε τον επαρχιακό προς το Δήμο Σφακιωτών. Διανύοντας 6 χιλιόμετρα θα φτάσετε στο Μνημείο που είναι αφιερωμένο στην εξέγερση των χωρικών κατά της Αγγλικής Προστασίας (Οκτώβρης του 1819) και θα στρίψετε δεξιά στον ασφαλτοστρωμένο αγροτικό δρόμο. Μετά από 3 χιλιόμετρα θα στρίψετε δεξιά, αυτή τη φορά μπαίνοντας στο χωματόδρομο, όπου και μπορείτε να παρκάρετε ώστε να ξεκινήσετε από το σημείο αυτό τη διαδρομή.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

00:00 Αφού σταθμεύσουμε το αυτοκίνητο (GPS: N38 47 591, E20 40 560, H=295M), κατεβαίνουμε το χαλικοστρωμένο δρόμο και προχωράμε, αφήνοντας πίσω μας τις καθαμιές που υπάρχουν στο αριστερό μας χέρι. Στη συνέχεια ακολουθούμε μια κατηφορική πορεία ανάμεσα από ελαιοκαλλιέργειες και θαμνώδη βλάστηση. Προσπερνάμε τη διακλήδωση με το χαλικοστρωμένο δρόμο, που βρίσκεται στα δεξιά μας και συνεχίζουμε ευθεία νιώθοντας τη βλάστηση γύρω μας να πυκνώνει.

00:06 Περπατώντας για λίγη ώρα συναντάμε το πρώτο καμαρωτό πέτρινο γεφυράκι, ενώ μετά από περίπου 50 μέτρα περνάμε κάτω από την ξύλινη αψίδα που αποτελεί την πύλη που μας καλωσορίζει στο διαμορφωμένο φαράγγι. Σε αυτό το σημείο υψώνεται αριστερά μας ένας επιβλητικός βράχος που σχηματίζει, με φυσικό τρόπο, μια μικρή σπηλιά η οποία και δίνει το όνομά της στην τοποθεσία «πηγή της σπηλιάς». Ο δρόμος σε αυτό το τμήμα είναι τσιμεντοστρωμένος και δεξιά μας ξεπροβάλλει, δυναμικά αυτή τη φορά, το ρυάκι που μέχρι πριν λίγο είχαμε στα αριστερά μας.

00:16 Λίγο πιο κάτω συναντάμε την πηγή (GPS: N38 47 775, E20 40 456, H=255m), κατεβαίνουμε δεξιά τα δύο με τρία πέτρινα σκαλοπάτια και φτάνουμε στην πρώτη θέση στάσης όπου υπάρχει πηλακόστρωτη βεραντούλα μπροστά στο ποταμάκι. Στη θέση αυτή υπάρχουν ξύλινες κατασκευές όπου μπορεί κάποιος να κοιταξίσει, πηγή με τρεχούμενο πόσιμο νερό και όμορφη θέα προς το φυσικό μικρό καταρράκτη.

Επιστρέφοντας στην κύρια διαδρομή και κατηφορίζοντας βρίσκουμε διασταύρωση αριστερά την οποία και προσπερνάμε. Λίγα μέτρα παρακάτω συναντάμε καλλιεργημένο καθαρό λιοστάσι, ενώ η διαδρομή μας γίνεται κατά κύριο λόγο ανάμεσα στα δέντρα.

Συνεχίζοντας στα δεξιά μας βλέπουμε τον 1ο παλιό πέτρινο νερόμυλο με τη χορταριασμένη πέτρινη οροφή του. Με ένα σάητο περνάμε απέναντι πάνω από το ρυάκι και τον προσεγγίζουμε για να τον φωτογραφίσουμε.

Επιστρέφουμε και συνεχίζουμε την κύρια διαδρομή μας, προσπερνών-

ντας τη διακλάδωση που βρίσκεται στα αριστερά μας για να φτάσουμε στο τέλος του δρόμου όπου βρίσκεται ένας γκρεμιμμένος νερόμυλος. (GPS: N38 48 113, E20 40 298, H=255m)

00:21 Το σημείο αυτό αποτελεί αφετηρία για το διαμορφωμένο πλακόστρωτο μονοπάτι και εμείς ακολουθούμε τη δεξιά διαδρομή προς «κακό πλαγκάδι». Η διαδρομή ξεκινάει μπαίνοντας σε ένα μαγευτικό τοπίο πλατανόδασους, κυπαρισσιών και ποικίλης χαμηλής και πιο ψηλής άγριας βλάστησης. Με τη συνοδεία του ήχου των πουλιών και του νερού οδεύουμε ελαφρώς καταφορικά στο πλακόστρωτο. Σε λίγα μέτρα συναντάμε έναν ακόμη πέτρινο νερόμυλο και ακριβώς δίπλα του έναν μεγάλο πλάτανο. Συνεχίζουμε την πορεία μας περνώντας πάνω από ένα πέτρινο γεφυράκι, ενώ κατά μήκος της διαδρομής και στις δυο όχθες του ρακίου υπάρχουν πλάτανια που δημιουργούν, με μοναδικό τρόπο, φυσική σκίαση στον πεζοπόρο.

00:30 Συνεχίζοντας τη διαδρομή μας κατεβαίνουμε λίγο σκαλοπάτια και αντικρίζουμε τα ερείπια ενός ακόμη παλιού πέτρινου νερόμυλου που ακριβώς στο κέντρο της ασκεπούς επιφάνειάς του, ένα κυπαρίσσι στέκεται ως περήφανος φύλακας του. Ακριβώς δίπλα στο νερόμυλο υψώνεται βράχος μέσα στον

οποίο φυτρώνει δέντρο και φαίνεται με εντυπωσιακό τρόπο το πώς “η δύναμη για ζωή και επιβίωση νικάει κάθε εμπόδιο” σχίζοντας κυριολεκτικά το βράχο. Φυσικό αξιοθέατο δείγμα άγριας αρχιτεκτονικής της φύσης.

Στα 30 μέτρα κατεβαίνουμε το πρώτο στη σειρά ξύλινο νεόχτιστο γεφυράκι ενώ δίπλα του παρατηρούμε τον «πρόγονο» του. Αριστερά μας υψώνονται βράχοι στην επιφάνεια των οποίων φυεται θαμνώδης βλάστηση και σε λίγα μέτρα διασχίζουμε το 2ο ξύλινο γιοφύρι έχοντας πλέον στα αριστερά μας το ποταμάκι.

Συνεχίζουμε κατεβαίνοντας και περνάμε το 3ο ξύλινο γεφύρι. Από τα κατακόρυφα βράχια σχηματίζονται φυσικοί καταρράκτες και λεκάνες συλλογής νερού.

Έχοντας το ποτάμι πλέον στα δεξιά, μετά από λίγο συναντάμε νερόμυλο και σημείο στάσης με δύο παγκάκια για ξεκούραση και γιατί όχι περισυλλογή. Προχωράμε και καταφορίζουμε το τέταρτο γεφυράκι. Το ποτάμι σε αυτό το σημείο ρέει άφθονο.

Προσεκτικά θα πρέπει να διανύσουμε το ξύλινο μπαλκονάκι που στηρίζεται στο βράχο. Το μονοπάτι στη συνέχεια στενεύει και γίνεται ατομικό και σε ορισμένα σημεία περνάμε κυριολεκτικά ανάμεσα από τους κορμούς δέντρων, που σοφά το ανθρώπινο χέρι δεν διέκοψε την ανάπτυξη τους. Η σήμανση, στο μονοπάτι που διανύουμε είναι ευανάγνωστη και πλήρης, το πλακόστρωτο δεν είναι ολισθηρό, ενώ τόσο το κιγκλίδωμα όσο και οι υπόλοιπες ξύλινες κατασκευές βρίσκονται σε πάρα πολύ κατάνεα κατάσταση. Διασχίζοντας το 5ο ξύλινο γεφυράκι παρατηρούμε πως ακριβώς από κάτω του σχηματίζεται φυσικός καταρράκτης καθώς τα νερά πέφτουν ορμητικά γλιφώντας την επιφάνεια ενός σχεδόν κατακόρυφου ψηλού βράχου. Η υδάτινη ροή έχει διαμορφώσει σχήμα ανοικτού αγωγού στο βράχο και έχει δημιουργήσει φυσική λεκάνη συγκέντρωσης νερού στο σημείο πτώσης της.

00:45 Το ξύλινο κιόσκι με τα δύο παγκάκια σηματοδοτεί το τέλος της ανάπλησης του μονοπατιού (GPS: N38 48 250, E20 40 604, H=175m) και μας δίνει την ευκαιρία να ξεποστάσουμε και να βγάλουμε φωτογραφίες πριν πάρουμε το δρόμο της επιστροφής κάνοντας την αντίστροφη διαδρομή. Το φαράγγι συνεχίζοντας βγάζει στην Απόλλαινα φτάνει δηλ. στα όρια του Δ. Λευκάδας, όμως για την ώρα δεν έχει διανοιχθεί. Αξίζει, επίσης να σημειωθεί ότι οι παλιοί νερόμυλοι δένουν απόλυτα με το φυσικό τοπίο καθώς οι πέτρες τους είναι από το υλικό των βράχων της περιοχής και με το πέρασμα των χρόνων και το χορτάρισμα τους ενσωματώνονται ακόμη περισσότερο στην εικόνα του περιβάλλοντος.

Κατά την επιστροφή μας στο αρχικό σημείο εκκίνησης (θέση σηματοδότησης του μονοπατιού) μας δίνεται η ευκαιρία να εμπεδώσουμε την ομορφιά και την ευεργετική δράση της παρθένας φύσης στην ψυχή και στο σώμα μας.

Εναλλακτική διαδρομή μήκους 255m

00:00 Ακολουθούμε από θέση εκκίνησης την αριστερή διαδρομή προς Απεταστή και κατά την πορεία μας έχουμε στα δεξιά μας το ποταμάκι (GPS: N38 48 008, E20 40 199, H=255m), το οποίο σε αυτά τα τμήματα ρέει πιο ήρεμα ενώ το φαράγγι σταδιακά ανοίγει. Η βλάστηση συνεχίζει να αναπλάσσεται με κυπαρίσσια, πλάτανια, πουρνάρια, αγριολιούλουδα και θάμνους, ενώ σε κάποιο σημείο η πλακόστρωση σταματάει σημαίνοντας το τέλος της διαδρομής.

8 Μονοπάτι στην Εξάνθεια

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 1.320 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 38 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 3. Έχει ως αφηγηρία το κοινοτικό ιατρείο στην είσοδο του οικισμού της Εξάνθειας και οδηγεί στο εξωκλήσι της Παναγίας, στην περιοχή «παλιό χωριό». Το μονοπάτι αυτό χρησιμοποιούσαν από τους κατοίκους του ορεινού χωριού για τη μετάβαση τους στους αμπελώνες της περιοχής.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

00:00 Σταθμεύουμε το αυτοκίνητο μας απέναντι από **το κοινοτικό ιατρείο** και λίγα μέτρα πιο πάνω βλέπουμε την αφηγηρία του μονοπατιού (GPS: N38 45 509, E20 37 098, H=585M). Ακολουθώντας ανηφορικά τα ίχνη του μονοπατιού συναντάμε έναν παλιό στάβλο στα αριστερά μας και μια δεξαμενή στη συνέχεια, ενώ η πορεία μας είναι ελλειψοειδής. Προχωρώντας το μονοπάτι οριοθετείται από ξερολιθιές. Κάνοντας μια μικρή στάση και κοιτάζοντας προς τα πίσω παρατηρούμε τον οικισμό της Εξάνθειας, αμφιθεατρικά χτισμένο στη πλαγιά του λόφου και στο βάθος το μεγαλοπρεπές Ιόνιο Πέλαγος.

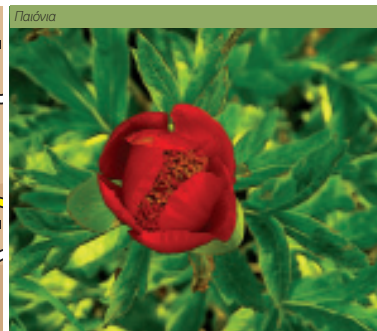
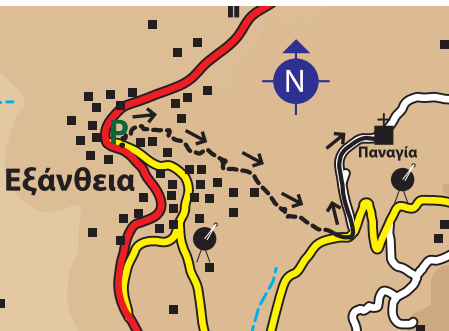
00:03 Το μονοπάτι γίνεται επίπεδο και χωμάτινο και μετά από λίγα μέτρα συναντάμε τη πρώτη διασταύρωση δεξιά την οποία και ακολουθούμε. Στρίβουμε αμέσως μετά αριστερά, στη δεύτερη συνεχόμενη διακλάδωση, βρίσκοντας και πάλι καλιγωμένο μονοπάτι.

Στη περιοχή της Εξάνθειας υπάρχει ένα μεγάλο δίκτυο μονοπατιών, καλιγωτά τα περισσότερα στα ανηφορικά τους σημεία, που χρησιμοποιούσαν οι κάτοικοι για τη μετάβαση τους στα καλλιεργήσιμα αγροκτήματά τους και τα οποία διακλάδίζονται σε πολλά σημεία.

00:16 Προχωρώντας ανάμεσα σε παλιούς αμπελώνες και έχοντας δεξιά και αριστερά μας ξερολιθιές συναντάμε διακλαδώσεις με μικρά μονοπατάκια τα οποία και προσπερνάμε παραμένοντας πάντα στο μονοπάτι.

Πιο κάτω συναντάμε την κεντρική διακλάδωση, αριστερή και κατηφορική, ενώ εμείς συνεχίζουμε ευθεία έχοντας τη λιθιά στο αριστερό μας χέρι. Προχωράμε στο κεντρικό χαλικώδες μονοπάτι με προσοχή, καθώς σε ανηφορικά σημεία τα χαλίκια γλιστράνε, και χωρίς κομιά παρέκκλιση σε μικρότερα

00:30 μονοπάτια καταλήγουμε σε ασφαλιστωμένο δρόμο.

Σε 15 μέτρα στρίβουμε αριστερά στο χωμάτινο αγροτικό δρόμο σε ομαλή πορεία και λίγο κατηφορική. Δεξιά μας υπάρχουν αμπελίστα ενώ αριστερά μας, στο βάθος, ο οικισμός του Καθαμισιού και το Ιόνιο Πέλαγος. Προχωρώντας πάντα στον αγροτικό δρόμο και μετά τη δεξιά ανοικτή στροφή συναντάμε στο δεξί μας χέρι το **εξωκλήσι της Παναγίας** (GPS: N38 45 538, E20 37 614, H=710M). Δίπλα του υπάρχει παλιό εγκαταλελειμμένο κελί ενώ στον προαύλιο χώρο του δύο εντυπωσιακά δέντρα τραβούν την προσοχή μας, με κισσό να αναπτύσσεται στον κορμό τους.

9 I.N. Προφήτη Ηλία (Σπανοχωρίου) - I.N. Αγίου Στεφάνου

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 1.030 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 25 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 3,5. Η διαδρομή που θα ακολουθήσουμε έχει ως αφηγηρία την επαρχιακή οδό Λευκάδας – Λαζαράτων, στη θέση Καταποτήρα, στην είσοδο του οικισμού του Σπανοχωρίου. Προχωρώντας λίγα μέτρα σε ασφαλιστωμένο δρόμο και ύστερα σε καλιγωτό λιθόστρωτο μονοπάτι φτάνουμε στο πρώτο προορισμό μας, που είναι το εξωκλήσι του Προφήτη Ηλία. Συνεχίζοντας τη διαδρομή μας καταλήγουμε στο εξωκλήσι του Αγ. Στεφάνου που είναι χτισμένο σε μια σπηλιά.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

00:00 Επί της επαρχιακής οδού, σταθμεύουμε το αυτοκίνητο μας δεξιά στο μικρό διαμορφωμένο χώρο (GPS: N38 46 832, E20 40 490, H=415M). Διασχίζουμε το δρόμο και συναντάμε διακλάδωση απέναντι μας. Ακολουθούμε τον αριστερό ανηφορικό κλάδο προς Προφήτη Ηλία. Προχωρώντας για 150 μέτρα στρίβουμε δεξιά στον αγροτικό χωμάτινο δρόμο και στα 25 μέτρα βρίσκουμε την αφηγηρία του μονοπατιού, αριστερά.

00:04 Προχωράμε ανηφορικά στο μονοπάτι ανάμεσα σε λιθιές έχοντας δεξιά και αριστερά λιοστάσια και παλιούς αμπελώνες. Συνεχίζοντας και έπειτα από δύο διαδοχικές στροφές, μία δεξιά και μια αριστερή, στα 60 μέτρα συναντάμε διακλάδωση στα δεξιά μας την οποία παραβλέπουμε.

00:12 Η βλάστηση εδώ γίνεται πιο πυκνή, καθώς τα κτήματα στο σημείο αυτό είναι για χρόνια εγκαταλελειμμένα. Το μονοπάτι γίνεται πιο επίπεδο και χωμάτινο ενώ μετά από λίγο συναντάμε τον ασφαλιστωμένο δρόμο.

00:16 Σε αυτό το σημείο αφήνουμε το μονοπάτι, καθώς η διάνοιξη του ασφαλιστωμένου δρόμου ακολουθήσε την πορεία του, και για 100 μέτρα κινούμαστε επί του κεντρικού δρόμου. Μετά από λίγο ξανασυναντάμε το μονοπάτι στο δεξί μας χέρι.

00:19 Αφού ξαναμπούμε στο χωμάτινο μονοπάτι συνεχίζουμε τη διαδρομή μας λίγο ανηφορικά και φτάνουμε στο **εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία** (GPS: N38 46 968, E20 40 936, H=500M). Ο οδοιπόρος μπορεί εδώ να ξεποσάσει, να δροσιστεί με το κρύο νερό από το βαθύ πηγάδι που υπάρχει στο προαύλιο χώρο και να θαυμάσει την υπέροχη θέα προς την πόλη της Λευκάδας, της Πρέβεζας και του Ιονίου Πελάγους καθώς και τους οικισμούς του Σπανοχωρίου των Λαζαράτων και των Ασπρογερακάτων.

Ο Προφήτης Ηλίας, όπως προκύπτει από παλιά έγγραφα, παραχωρήθηκε ερειπωμένος από την ενεική κυβέρνηση στον ιερέα Μελέτιο Βονασιέρη, ο οποίος ξανάχτισε τη μονή. Αθλητάλληλος πυρκαγιάς κατάστρεψαν μεγάλο μέρος του μοναστηριού. Πρόσφατα επισκευάστηκε και είναι επισκέψιμο. Γιορτάζει στις 20 Ιουλίου και τη μέρα αυτή διοργανώνεται λαϊκό πανηγύρι προς τιμή Του με παραδοσιακή μουσική και χορούς.

Επιστρέφοντας στο μονοπάτι και συνεχίζοντας την πορεία μας περιμετρικά και πίσω από την εκκλησία συναντάμε αγροτικό δρόμο τον οποίο διασχίζουμε. Ξαναμπαίνοντας στο μονοπάτι κινούμαστε ανηφορικά ανάμεσα από άγρια βλάστηση και μετά την απότομη ανηφόρα φτάνουμε στην κορυφή. Προχωρώντας λίγα μέτρα συναντάμε σκαλοπάτια, κατασκευασμένα από μπετό, τα οποία και κατεβαίνουμε με μεγάλη προσοχή καθώς είναι απότομα και με μικρό πάτημα. Στο τέλος των σκαλοπατιών κατηφορίζουμε το στενό μονοπάτι που βρίσκεται ανάμεσα σε βράχια αριστερά και μια πρόχειρη προστατευτική κατασκευή από σιδηρόβεργες και σχοινί δεξιά. Βρισκόμενοι και πάλι μπροστά σε σκαλοπάτια από μπετό, τα οποία αυτή τη φορά ανεβαίνουμε, φτάνουμε **στο ξωκλήσι του Αγίου Στεφάνου** (GPS: N38 46 953, E20 40 983, H=505M). Ο ναός αυτός είναι χτισμένος μέσα σε μια σπηλιά με μοναδική θέα προς την ανατολική πλευρά του νησιού, τις Ακαρνανικές ακτές και τον Κάλημο.

10 Λαζαράτα - Ασπρογερακάτα - Κάβαλος - Σπανοχώρι

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 4.820 μέτρων και διάρκειας 1 ώρας και 30 λεπτών με βαθμό δυσκολίας 2. Η διαδρομή που θα ακολουθήσει ο επισκέπτης αποτελεί μία περιήγηση σε 4 χωριά του Δήμου Σφακιωτών: Λαζαράτα, Ασπρογερακάτα, Κάβαλο και Σπανοχώρι. Το μεγαλύτερο της μέρας διέρχεται από το εσωτερικό των οικισμών και έτσι δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να πάρει μια εικόνα από τη ζωή των κατοίκων, να επισκεφτεί τους ναούς, να απαθανατίσει παλιά πηγάδια και κτίρια με ιστορική σημασία για τον τόπο και να απολαύσει σε πολλά σημεία την όμορφη θέα που χαρίζουν τα ορεινά αυτά χωριά του νησιού.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

KXO

00:00 Σταθμεύσουμε το όχημα μας σε **δημοτικό χώρο του δήμου Λαζαράτων** (GPS: N38 46 819, E20 40 139, H=400m), που βρίσκουμε μπαίνοντας στον

οικισμό. Προχωρώντας λίγα μέτρα φτάνουμε στην κεντρική πλακόστρωτη πλατεία του χωριού, στο βάθος της οποίας είναι το Δημαρχείο. Στην περιοχή υπάρχουν ταβέρνες και καφέ που καλύπτουν τις ανάγκες για φαγητό και διασκέδαση. Στη διασταύρωση στρίβουμε αριστερά στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο. Προσπερνάμε την παιδική χαρά και συνεχίζουμε το δρόμο μας μέσα από τα αραιά δομημένα χαμηλά σπίτια με τις αυλές.

00:03 Καθώς προχωράμε στη διασταύρωση που συναντάμε αριστερά μας υπάρχει το πέτρινο εικονοστάσι των Αγ. Πατέρων. Κατηφορίζουμε και συναντάμε δεύτερη διασταύρωση. Εδώ, αξίζει να σταθεί και να απολαύσει κανείς τη θέα αφού βλέπουμε το Πινακοχώρι, τους Πηγαδισάνους, την Καρυά και το όμορφο λιβάδι της Καρυάς, από δεξιά προς τα αριστερά. Σε αυτό το σημείο στρίβουμε κλείσατά δεξιά και ακολουθούμε το πλακόστρωτο δρομάκι, στην αφετηρία του οποίου υπάρχει το εικονοστάσι της Αγ. Τριάδας. Η πορεία μας είναι ανηφορική και στο τέλος του πλακόστρωτου ανεβαίνουμε την τιμμεντένια σκάλη που καταλήγει σε ασφαλτοστρωμένο δρόμο τον οποίο και διασχίζουμε προς τα δεξιά. Στα 20 περίπου μέτρα ακολουθούμε το πλακόστρωτο δρομάκι που συναντούμε στα αριστερά μας.

Η κλίση του δρόμου συνεχίζει να είναι ανηφορική, ενώ εκατέρωθεν η δόμηση αρχίζει να γίνεται πιο πυκνή, καθώς βρισκόμαστε στο πιο κεντρικό κομμάτι του οικισμού των Λαζαράτων.

00:13 Στη διαδρομή μας συναντάμε χαλάσματα παλιού πέτρινου λιοτριβιού, στην αυλή του οποίου υπάρχει μια αμυγδαλιά. Συνεχίζοντας φτάνουμε σε ασφαλτοστρωμένο δρόμο στη περιοχή Λαγκάδι τον οποίο και ακολουθούμε προς τα δεξιά. Μετά από περίπου 80 μέτρα βγαίνουμε από τον κύριο δρόμο και ανηφορίζουμε δεξιά σε ασφαλτοστρωμένο κομμάτι για να βρεθούμε μετά από λίγο στο χαμηλότερο σημείο της «πέτρινης σκάλης». Την ανεβαίνουμε και στη συνέχεια ακολουθούμε αριστερά το πλακόστρωτο που μας οδηγεί στην είσοδο του **I.N. του Αγ. Σπυρίδωνα** (GPS: N38 46 758, E20 39 905, H=460m).

00:21 Ο ναός του Αγίου Σπυρίδωνα, στα Λαζαράτα, πρωτοχτίστηκε γύρω στα μέσα του 18ου αιώνα. Έχει τέμπλο σε ρυθμό μπαρόκ σε άσπρο και χρυσαφί χρώμα, με λεπτούς κίονες κορινθιακού ρυθμού. Η εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, στο θυροφυλλό πρόθεσης, ανήκει μάλλον στον εξέχοντα αγιογράφο Β. Σίδερη και χρονολογείται από το 1894. Το καμπαναριό, ψηλό και επιθθητικό, είναι χτισμένο με μαλακή πέτρα σε τρεις ορόφους. Γιορτάζει στις 10 και 11 Αυγούστου και τις μέρες αυτές πραγματοποιείται λαϊκό πανηγύρι προς τιμή Του με παραδοσιακή μουσική και χορούς.

Ακολουθώντας τα μονοπάτια στο δεξί μας χέρι στρίβουμε δεξιά και ακολουθούμε το κατηφορικό στενό χωμάτινο μονοπάτι. Το μονοπάτι είναι κλιμακωτό και χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή κατά την κατάβασή του.

- 00:24 Συνοδευόμενοι από τη θέα των Λαζαράτων, σε ένα καταπράσινο τοπίο, φτάνουμε σε σταυροδρόμι τριών δρόμων. Ακολουθούμε αριστερά τον ανηφορικό τσιμεντοστρωμένο δρόμο και φτάνουμε στην εκκλησία **της Αγ. Τριάδας**, που αποτελεί το 2ο Κοιμητήριο των Λαζαράτων. Επιστρέφουμε στο σημείο που καταλήγει ο δρόμος (σημείο που τερματίζει το μονοπάτι) και κατηφορίζουμε αριστερά στο τσιμεντοστρωμένο δρόμο που καταλήγει σε
- 00:29 διασταύρωση με πηλακόστρωτο.

- Στο σημείο αυτό κινούμαστε αριστερά ανηφορικά έχοντας στα δεξιά μας πέτρινες παλιές κατοικίες. Φτάνοντας στο τέλος του πηλακόστρωτου συνεχίζουμε ευθεία, στο τσιμεντοστρωμένο δρόμο, κατηφορίζουμε αφήνοντας πίσω μας ένα ανηφορικό δρομάκι. Κινούμαστε περιφερειακά του οικισμού και αφού φτάσουμε στο επίπεδο μέρος του δρόμου συνεχίζουμε την πορεία μας στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο, μέχρι να φτάσουμε στην πηλατία του Φρυά (GPS: N38 46 978, E20 39 397, H=395m).
- 00:38

Στο Φρυά, μεταξύ Καβάθου και Ασπρογερακών, βρίσκονται πηγάδια ιδιαίτερης τεχνολογίας από την περίοδο 1478-1684. Ένα από αυτά, το περίφημο πηγάδι του Φρυά υδροδοτούσε όλα τα χωριά του Δήμου.

Στο Φρυά υπάρχουν και τα δύο υπεραιώνθια πηλατάνια, που μαζί με το πηγάδι του Φρυά - που ο περιβόλος του ανακατασκευάστηκε πρόσφατα σύμφωνα με το πρωτότυπό του - συνθέτουν τη χαρακτηριστική φυσιογνωμία της περιοχής. Εδώ βρίσκεται και το εκκλησάκι της Αγίας Ανάληψης.

Στο τριγωνικό κοινόχρηστο χώρο πρασίνου στο ύψος του μεγάλου γεροπήλατανου υπάρχει διασταύρωση προς Αγ. Νικήτα και Κάθισμα δεξιά την οποία και ακολουθούμε. Στον ίδιο χώρο υπάρχει και ξύλινο κίосκι όπου διατηρούνται πηγάδι και καθίσματα στα οποία μπορεί κάποιος να ξαποστάσει για λίγο. Δεξιά μας περνάμε το όμορφο πράσινο ήλιβαδάκι και το παλιό ελαιοτριβείο και στη συνέχεια συναντάμε στα δεξιά μας απότομο τσιμεντόστρωτο ανηφορικό δρόμο τον οποίο ακολουθούμε έχοντας εκατέρωθεν πηλοεία βλάστηση από κυπαρίσσια πουνυράκια και ελιές.

- 00:46 Ανηφορίζουμε τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο, ελαφρώς αριστερά, ακολουθώντας τα σπίτια του οικισμού Καβάθου και μετά από λίγο φτάνουμε στην πέτρινη εκκλησία της **Αγ. Αικατερίνης**, η πύλη της οποίας κοσμεύεται από τριόροφο καμπαναριό με το σήμαντρό του στην κορυφή. Στον περιβάλλοντα χώρο της εκκλησίας υπάρχει ιστορικό μαρμάρινο μνημείο πεσόντων. Στη συνέχεια ανηφορίζουμε το πηλακόστρωτο δρόμο που οδηγεί στο κέντρο του οικισμού. Ο περίπατός μας συνεχίζεται μέσα από πυκνή δόμηση πέτρινων παλιών σπιτιών και καφεενάκια μέχρι να φτάσουμε **στον Ι.Ν του Αγίου Νικολάου**.

Ο ναός του Αγίου Νικολάου, στον Κάβαθο, είναι από τους παλαιότερους της περιοχής. Πρωτοχτίστηκε το 17ο αιώνα. Η εικονογράφηση του είναι του Σπύρου Γαζή, και έγινε την περίοδο από το 1876 έως το 1883. Το τέμπλο του, σε ρυθμό μπαρόκ και από τα ωραιότερα της Λευκάδας, είναι έργο του Π. Προσαλέντη.

- 00:50 Αφήνοντας τον στα δεξιά μας και προσπερνώντας το σιδερένιο καμπαναριό του, το πηλακόστρωτο διακόπτεται και υπάρχει διασταύρωση προς τα αριστερά για το **Κοντομικείο Λαογραφικό Μουσείο Δήμου Σφακιωτών** (GPS: N38 47 327, E20 39 479, H=460m), την οποία και ακολουθούμε.

Η πορεία μας συνεχίζει μέχρι να φτάσουμε στην είσοδο του Κοντομικείου Λαογραφικού Μουσείου που αξίζει κάποιος να επισκεφτεί τόσο για τα εκθέματά του όσο και για τον πευκόφυτο χώρο του.

- 01:07 Επιστρέφουμε στον **Ι.Ν. Άγιο Νικόλαο** και μετά από 50 μέτρα στρίβουμε αριστερά στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο τον οποίο και ακολουθούμε προκειμένου να φτάσουμε στο **Κοιμητήριο του Καβάθου**. Φτάνοντας στο κοιμητήριο Καβάθου βρίσκουμε διασταύρωση από την οποία περνάμε απέναντι ακολουθώντας τον ανηφορικό δρόμο. Προχωράμε κατά μήκος του δρόμου και ανάμεσα στα ελαιόδεντρα. Συνεχίζουμε την πορεία μας και στη διακλάδωση που συναντάμε στρίβουμε αριστερά. Λίγο πιο κάτω, στο τέλος
- 01:16 του δρόμου φτάνουμε στον **Ι.Ν. των Ταξιάρχων** (GPS: N38 47 050, E20 40 167, H=455m) με το επιβλητικό του καμπαναριό.

Στα αριστερά μας βλέπουμε έναν ερειπωμένο ανεμόμυλο, ενώ εμείς στρίβουμε δεξιά κατευθυνόμενοι προς τον οικισμό του Σπανοχωριού, ατενίζοντας το Ιόνιο. Φτάνοντας στην πηλακόστρωτη πηλατία του οικισμού Σπανοχωριού στρίβουμε δεξιά, περνώντας μπροστά από το ανακαινισμένο κτίριο και συνεχίζουμε την πορεία μας κατηφορικά για 20 μέτρα όπου συναντάμε σκαλοπάτια στο αριστερό μας χέρι απέναντι από το παλιό ελαιοτριβείο. Κατεβαίνοντας τα σκαλοπάτια βρίσκόμενοι ανάμεσα σε πέτρινα σπίτια στο κέντρο του οικισμού και μετά το τέλος τους κατηφορίζουμε αριστερά στο πηλακό-

- 01:20 στρωτο μέχρι το τέλος του δρόμου. Στρίβουμε δεξιά και ακολουθούμε τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που θα μας οδηγήσει στο τέλος της διαδρομής
- 01:30 μας, την πηλατία των Λαζαράτων.

11 I.N. Αγίου Σπυρίδωνα στα Λαζαράτα - Πινακοχώρι - Φρυά

Πρόκειται για μια οδοιοπρία συνολικού μήκους 1.440 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 23 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 1. Μια εύκολη βαθιά και ξεκούραστη διαδρομή καθώς στο μεγαλύτερο μέρος της είναι κατηφορική. Βρισκόμαστε στον επαρχιακό δρόμο Λευκάδα – Καρυά και συναντάμε το χωριό Πινακοχώρι. Υπάρχει ένα σύμπλεγμα κοντινών χωριών και εμείς θα ξεκινήσουμε από το εκκλησάκι του Αγ. Σπυρίδωνα στον οικισμό Λαζαράτα και μέσα από μια πολύ όμορφη διαδρομή με έντονη βλάστηση θα καταλήξουμε στην πλατεία του οικισμού Φρυά.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

- 00:00 Αφού περιηγηθούμε λίγο στον πλακόστρωτο προαύλιο χώρο του Αγ. Σπυρίδωνα (GPS: N38 46 758, E20 39 905, H=460m) συνεχίζουμε την πορεία του ασφαλτοστρωμένου δρόμου. Έχοντας δεξιά και αριστερά μας καλλιεργήσιμες εκτάσεις ελιάς συνεχίζουμε την πορεία μας μέχρι να φτάσουμε στον **I.N. των Αγ. Αποστόλων**. Η εκκλησία αυτή είναι πρόσφατα ανακαινισμένη και διατηρεί τις πανέμορφες μαρμάρινες διακοσμητικές κορνίζες των εξωτερικών ανοιγμάτων. Ακολουθώντας ελαφρώς δεξιά πορεία και περίπου 200 μέτρα παρακάτω συναντάμε τον **I.N. του Αγ. Διονυσίου** στην είσοδο του οποίου στέκει περήφανο ένα τριώροφο καμπαναριό.
- 00:03 Συνεχίζουμε με κατεύθυνση προς το κέντρο του οικισμού από τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που βρίσκεται μπροστά.
- 00:05 Κινούμενοι ανάμεσα σε καλλιεργήσιμα οικόπεδα του οικισμού φτάνουμε σε σταυροδρόμι. Θα απορρίψουμε το δεξιό ανηφορικό και θα επιλέξουμε τον αριστερό κατηφορικό ασφαλτοστρωμένο κοινωτικό δρόμο που οδηγεί στο κέντρο του οικισμού.
- 00:07 Σιγά-σιγά βαδίζουμε προς τον οικισμό και αφήνοντας το πρώτο σπίτι που θα

βρούμε δεξιά μας φτάνουμε σε σταυροδρόμι με δύο επιλογές. Ο αριστερός κατηφορικός οδηγεί μετά από 50 μέτρα στην κεντρική πλατεία του χωριού. Ο δεξιός ανηφορικός περνώντας μέσα από τη γειτονιά του οικισμού «Κοντράτα» Πινακοχωρίου καταλήγει σε αγροτικό τσιμεντοστρωμένο μονοπάτι που οδηγεί στον προορισμό μας.

- 00:09 Ανηφορίζοντας εντός του οικισμού φτάνουμε σε κρίσιμο σταυροδρόμι που δεν πρέπει να χάσουμε την αριστερή ελαφρώς ανηφορική συνέχεια του δρόμου. Μετά από 30 μέτρα βρίσκουμε τη γειτονιά «Κοντράτα» Πινακοχωρίου και μια ταμπέλα να μας το επαληθεύει.

Στο χωριό Πινακοχώρι, στις 24 Ιουνίου που είναι η γιορτή του Αγ. Ιωάννη του Πρόδρομου, γίνονται τα «Λάμπαρα». Στην εκδήλωση αυτή ανάβουν φωτιές και τοιληπρό συμμετέχοντες πηδούν από πάνω με τη συνοδεία μουσικής και γιορτινής ατμόσφαιρας. Παρακάτω σημεία όπου υπάρχει επιλογή αριστερής πορείας τα παραβλέπουμε και μέχρι τον τερματισμό της διαδρομής μας επιλέγουμε τις δεξιές πορείες.

- 00:11 Βρισκόμαστε σε σημείο όπου αρχίζει χωματόδρομος κατηφορικός και από το σημείο αυτό η οδοιοπρία μας πλέον θα είναι κατηφορική και ξεκούραστη. Μετά από 30 μέτρα συναντάμε τσιμεντόστρωση όπου θα συνεχίσουμε μέχρι τον οικισμό του Φρυά (φωτ. 2).
- 00:18 Η πεζοπορία μας είναι ευχάριστη μέσα από πεύκα και πίσω μας φαίνεται το χωριό Λαζαράτα, πίσω από τον καταπράσινο λόφο, ενώ μετά από λίγο εμφανίζεται μπροστά μας ο οικισμός του Φρυά.
- 00:20 Συναντάμε το πρώτο σπίτι του οικισμού δεξιά μας. Απορρίπτουμε τον αριστερό ανηφορικό δρόμο και κατευθυνόμαστε δεξιά και κατηφορικά.
- 00:21 Έχοντας τον οικισμό δεξιά και πιο κάτω από εμάς, φτάνουμε σε διχάλα όπου θα κινηθούμε πάλι δεξιά και κατηφορικά.
- 00:23 Την προσοχή μας τραβούν μικρά ισόγεια πέτρινα σπίτια και μπροστά μας εμφανίζεται το πέτρινο εκκλησάκι στην πλατεία, στο κέντρο του χωριού, με την πέτρινη πλακόστρωση και το μεγάλο πλάτανο να δεσπόζει δίπλα από τον επαρχιακό δρόμο που διέρχεται από τον οικισμό του Φρυά. Ήταν μια εύκολη οδοιοπρία πλούσια σε εικόνες και οξυγόνο (GPS: N38 46 978, E20 39 397, H=395m).

Οικισμός Φρυά

Σημείο προσοχής!!!

Ανεμώνη

12 Καρυά - Ρεκατσινάτα - Ι.Ν. Αγίου Κωνσταντίνου

Πρόκειται για μια οδοιορία συνολικού μήκους 3.650 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 1 ώρα και 25 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 2. Το μονοπάτι οδηγεί από την Καρυά στο εκκλησάκι του Αγ. Κωνσταντίνου σε υψόμετρο 650 μέτρων, περνώντας από τον ερειπωμένο οικισμό των Ρεκατσινάτων. Η διαδρομή προσφέρει εξαιρετική θέα προς τον οικισμό και το λιβάδι της Καρυάς, των οικισμών των Πηγαδισάνων, τα Ακαρνανικά όρη και τα χωριά των Σφακιωτών.
Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

00:00 Το σημείο εκκίνησης είναι η **βρύση** στην κεντρική πλατεία της Καρυάς σε υψόμετρο 500 μέτρων (GPS: N38 45 601, E20 38 894, H=500m).

Στην κεντρική πλατεία της Καρυάς πραγματοποιείται η «Αναπαράσταση Χωριάτικου Γάμο» το πρώτο Σαββατοκύριακο του Αυγούστου που διαρκεί τρεις μέρες και αναπαριστάται με κάθε λεπτομέρεια η παρουσίαση όλων των εθίμων του γάμου από την πρώτη ως την τελευταία μέρα. Επιπλέον τέλος Ιουλίου πραγματοποιείται και η «Γιορτή Ριγανάδας» με παραδοσιακή μουσική, χορό και ριγανάδα, που είναι παραδοσιακό έδεσμα, συνοδευμένο με ελιές, παστές σαρδέλες και σκόρδο.

00:03 Από εκεί ανηφορίζουμε στο πλακόστρωτο δρομάκι δεξιά της βρύσης και φτάνουμε στην εκκλησία της **Αγ. Παρασκευάς**.

Πρόκειται για έναν από τους παλαιότερους Ναούς του χωριού. Είναι πέτρινος και χτίστηκε το έτος 1839. Στον Ιερό Ναό φυλάσσεται σε αργυρή λειψανοθήκη επάνω στην Αγία Τράπεζα, ένα πολύτιμο κειμήλιο είναι τα θαυματουργά και ευωδιαζοντα Ιερά Λείψανα του αρχιεπισκόπου Κορίνθου, Μακαρίου του Νοταρά. Συνεχίζουμε στον ανηφορικό πλακόστρωτο δρομάκι που περνά μπροστά από την είσοδο της εκκλησίας και στα 35 μέτρα στο δεξί μας χέρι συναντούμε την είσοδο της εκκλησίας του **Αγ. Δημητρίου**.

Συνεχίζοντας την πορεία μας και αφού διανύσουμε 25 μέτρα φτάνουμε στο σημείο όπου τελειώνει το πλακόστρωτο δρομάκι. Από εκεί ανηφορίζουμε

00:07 σε τσιμεντοστρωμένο δρόμο και μετά από πορεία 70 μέτρων στρίβουμε δεξιά σε στενό δρομάκι. Τελειώνοντας το δρομάκι στρίβουμε δεξιά στην άσφαルト που συναντούμε.

00:10 Διανύουμε πορεία 55 μέτρων ασφαλτοστρωμένου δρόμου και στρίβουμε αριστερά σε χωμάτινο μονοπάτι, αφήνοντας πίσω μας τον οικισμό της Καρυάς. Από εκεί ακολουθούμε ελικοειδή διαδρομή και φτάνουμε στον **οικισμό των Ρεκατσινάτων**.

Πρόκειται για έναν από τους παλαιότερους οικισμούς της περιοχής, ο οποίος πήρε το όνομά του από τις οικογένειες των «Ρεκατσαϊνών». Σύμφωνα με ιστορικές πηγές οι πρώτες οικογένειες εγκαθίστανται στα Ρεκατσινάτα πριν 500 περίπου χρόνια. Σήμερα, στον οικισμό των Ρεκατσινάτων θα συναντήσει κανείς ερειπωμένα λιθόκτιστα σπίτια, ενδεικτικά της ξεχωριστής τοπικής αρχιτεκτονικής.

Στην αρχή του οικισμού αριστερά μας συναντούμε την εκκλησία του **Αγ. Αντωνίου** η οποία ανήκει στις οικογένειες των Ρεκατσαϊνών.

00:18 Μετά την εκκλησία ανηφορίζουμε 20 μέτρα, στρίβουμε δεξιά και μετά από

00:21 30 μέτρα φτάνουμε στο κέντρο του οικισμού. Ακολουθούμε δεξιά πορεία που μας οδηγεί έξω από τον οικισμό. Διανύοντας 645 μέτρα φτάνουμε στην είσοδο του προαύλιου χώρου της εκκλησίας του **Αγ. Κωνσταντίνου**.

00:38 Η εκκλησία ανήκει στις οικογένειες Κομιδά (Ανάταου) και πιθανολογείται ότι χτί-

στηκε μετά το 1700, ανακατασκευάστηκε το 1960-1964, είναι ρυθμού Βασιλικής και οι εικόνες του τέμπλου της έχουν κατασκευαστεί στο Άγιο Όρος.

00:41 Κατεβαίνοντας τα σκαλοπάτια που συναντούμε φτάνουμε στον περίβολο της εκκλησίας (GPS: N38 45 736, E20 38 494, H=650m). Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής περνάμε ανάμεσα από κλιμακωτές λιθόκτιστες βαθμίδες, στις οποίες πριν μερικά χρόνια καλλιεργούνταν αμπέλια. Η ευρύτερη περιοχή είναι καταφύγιο διαφόρων ειδών πουλιών και λοιπών ζώων.

00:43 Φεύγοντας από την εκκλησία του Αγ. Κωνσταντίνου, κι αφού φτάσουμε στο μονοπάτι από όπου ήρθαμε, ακολουθούμε δεξιά την πορεία του μονοπατιού, εωσότου συναντήσουμε ασφαλτοστρωμένο δρόμο. Στο δρόμο αυτό

00:46 στρίβουμε αριστερά και μετά από πορεία 535 μέτρων κατηφορίζουμε σε χωμάτινο μονοπάτι που βρίσκεται αριστερά της πορείας μας (φωτ. 2).

00:54 Κατά την πορεία μας στο μονοπάτι περνάμε μέσα από δάσος. Μετά την έξοδο μας από το δάσος στρίβουμε δεξιά στο μονοπάτι που ακολουθήσαμε κατά την άνοδο. Ο δρόμος είναι σχεδόν επίπεδος μέχρι τον οικισμό των Ρε-

01:00 κατσινάτων. Πριν τον οικισμό συναντούμε μονοπάτι αριστερά μας, το οποίο

01:11 ακολουθούμε για να φτάσουμε στην πηγή της περιοχής «Ψιθήρα».
Πρόκειται για μια φυσική πηγή που αναβλύζει νερό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, το οποίο χρησιμοποιείται για το πότισμα των κήπων που βρίσκονται κοντά σε αυτή.

01:16 Μετά την πηγή προχωράμε στο χωμάτινο δρόμο μέχρι να φτάσουμε στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο, στα όρια του οικισμού της Καρυάς. Ακολουθούμε αριστερή πορεία επί του ασφαλτοστρωμένου δρόμου. Κατηφορίζοντας μετά από 250 μέτρα συναντούμε αριστερά μας το **Λαογραφικό Μουσείο Καρυάς Λευκάδας «Μαρία Κουτσούρω»**.

Το λαογραφικό Μουσείο της Καρυάς ανήκει στο Θεόδωρο Κατωπόδη. Ξεκινώντας την περιήγησή του ο επισκέπτης θα συναντήσει μοναδικά εκθέματα, όπως παλαιά καρσάνικα κεντήματα και παραδοσιακές φορεσιές, γεωργικά σύνεργα που αναπαριστούν τη γεωργική ζωή αληά και την καθημερινότητα του νησιού μας.

01:22 Συνεχίζουμε την κατηφορική πορεία μας επί του ασφαλτοστρωμένου δρόμου. Ύστερα από 70 μέτρα από το μουσείο στρίβουμε δεξιά σε στενό δρόμο, ο οποίος μετά από 10 μέτρα κατηφορίζει. Συνεχίζουμε την πορεία μας έχοντας στα δεξιά μας το δημοτικό χώρο στάθμευσης και προχωράμε στο πλακόστρωτο που συναντάμε ευθεία μπροστά μας, φτάνοντας στο τέλος της διαδρομής, στρίβοντας δεξιά στην άσφαルト και καταλήγοντας στο σημείο της

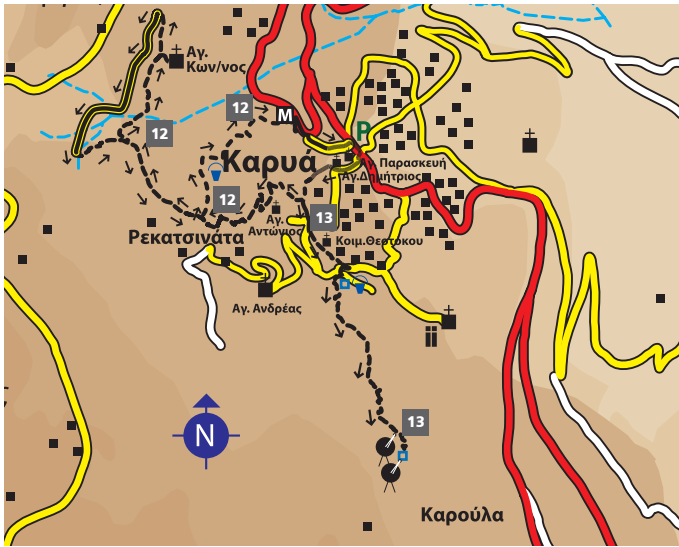
01:25 βρύσης από όπου ξεκινήσαμε.

Καρυά

Σημείο προσοχής!!!

13 Καρυά - Επάνω βρύση - Καρούλλα

Πρόκειται για μια οδοπορία συνολικού μήκους 1.290 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 42 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 3,5. Το μονοπάτι ξεκινά από την πλατεία της Καρυάς, περνά μέσα από πλακόστρωτα δρομάκια, συναντά την πηγή «επάνω θρύση» και ανηφορίζοντας σε καταπράσινο δάσος καταλήγει στην περιοχή Καρούλλα. Η διαδρομή προσφέρει εξαιρετική θέα προς τον οικισμό και το λιβάδι της Καρυάς, τον οικισμό των Πηγαδιών, τα Ακαρνανικά όρη και τα χωριά των Σφακιωτών.

Απαρτίτος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

00:00 Το σημείο εκκίνησης είναι η βρύση στην κεντρική πλατεία της Καρυάς (GPS: N38 45 601, E20 38 894 H=500m) (Οι εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στην πλατεία Καρυάς αναφέρονται στο προηγούμενο μονοπάτι). Από εκεί ανηφορίζουμε στο πλακόστρωτο δρομάκι δεξιά της βρύσης και φτάνουμε στην εκκλησία της **Αγ. Παρασκευής**.

00:03 Πρόκειται για έναν από τους παλαιότερους Ναούς του χωριού. Είναι πέτρινος και χτίστηκε το έτος 1839. Στον Ιερό Ναό φυλάσσεται σε αργυρή λειψανοθήκη επάνω στην Αγία Τράπεζα, ένα πολύτιμο κειμήλιο είναι τα θαυματουργά και ευωδιάζοντα Ιερά Λείψανα του αρχιεπισκόπου Κορίνθου, Μακαρίου του Νοταρά. Συνεχίζουμε στο ανηφορικό πλακόστρωτο δρομάκι που περνά μπροστά από την είσοδο της εκκλησίας και στα 35 μέτρα δεξιά μας συναντούμε την είσοδο της εκκλησίας του **Αγ. Δημητρίου**.

00:04 Συνεχίζοντας την πορεία μας και αφού διανύσουμε 25 μέτρα φτάνουμε στο σημείο όπου τελειώνει το πλακόστρωτο δρομάκι. Από εκεί ανηφορίζουμε

σε τσιμεντοστρωμένο δρόμο που μας οδηγεί σε διασταύρωση με ασφαλτοστρωμένο δρόμο. Αφού περάσουμε απέναντι και μετά από πορεία 5 μέτρων, στρίβουμε αριστερά σε στενό χωμάτινο δρομάκι, που βρίσκεται ανάμεσα από δύο χωράφια. Μετά από 40 μέτρα πορείας συναντούμε αριστερά μας την εκκλησία της **Κοιμήσεως της Θεοτόκου**.

Η εκκλησία κτίστηκε το έτος 1850 και είναι ρυθμού βασιλικής με ξυλόγλυπτο τέμπλο, το οποίο χρονολογείται από το 1854.

00:11 Τελειώνοντας το δρομάκι στρίβουμε δεξιά στον τσιμεντοστρωμένο δρόμο που συναντούμε. Στη συνέχεια ανηφορίζουμε στο στενό δρομάκι που μας οδηγεί στη δεξαμενή, στο πίσω μέρος της οποίας βρίσκεται η πηγή «πάνω βρύση» του οικισμού της Καρυάς. Δεξιά της βρύσης υπάρχει πέτρινη κατοικία, πίσω από την οποία βρίσκεται η είσοδος του χωμάτινου μονοπατιού που οδηγεί στην περιοχή «Καρούλλα» (φωτ. 1). Το μονοπάτι είναι ανηφορικό και περνά μέσα από πευκόδασος. Παλαιότερα στην περιοχή καλλιεργούνταν αμπέλια και για το λόγο αυτό το μονοπάτι χρρήσιμμε για τη μεταφορά της σοδειάς.

00:16 Φτάνουμε στην περιοχή της «Καρούλλας» (GPS N38 45 131, E20 39 002, H=730m), όπου αντικρίζουμε τη δεξαμενή πυροπροστασίας και ποτίσματος των κοπαδιών. Το σημείο αυτό έχει πανοραμική θέα προς το λιβάδι της Καρυάς, τους Πηγαδιώνους, τα χωριά των Σφακιωτών, τα Ακαρνανικά όρη, περιοχές της Ηπείρου, τον Σκορπιό, τη Μαδουρή και το Μεγανήσι. Στο σημείο αυτό τερματίζει ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος Αγ. Κωνσταντίνου – Καρούλλας. Η ευρύτερη περιοχή είναι καταφύγιο διαφόρων ειδών πουλιών και λοιπών ζώων. Επιστρέφουμε από την ίδια διαδρομή ή με μεταφορικό μέσο από τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο.

00:42

14 Εγκλουβή - Ι.Ν. Αγίου Δονάτου - Ι.Ν. Προφήτη Ηλία - Εγκλουβή

Πρόκειται για μια οδοπορία συνολικού μήκους 7.450 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 2 ώρες και 20 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 3,5. Η περιήγηση ξεκινά από την πλατεία της Εγκλουβής, περνά από το οροπέδιο του Αγ. Δονάτου, όπου βρίσκεται το ομώνυμο εκκλησάκι, τα αλώνια, τα πηγάδια, τους ανεμόμυλους καθώς και τους «Βόθτους» (πέτρινα θολωτά αγροτικά κτίσματα), συνεχίζει μέχρι το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία και επιστρέφει στην Εγκλουβή, μέσω χωμάτινου μονοπατιού.

Απαρτίτος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

- 00:00 Το σημείο εκκίνησης είναι η **πλατεία της Εγκλουβής** (GPS: N38 43 820, E20 38 734, H=720m). Από εκεί προχωράμε στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο μέχρι το καφενείο του Ηλία Κούρτη και ανηφορίζουμε αριστερά σε πλακόστρωτο δρομάκι. Προχωρούμε λίγα μέτρα στο ίδιο πλακόστρωτο, στρίβουμε δεξιά και προχωράμε εωσώτου βγούμε σε διασταύρωση την οποία ακολουθούμε αριστερά σε επίπεδο πλακόστρωτο δρόμο. Συνεχίζουμε την
- 00:06 πορεία μας, δεξιά, μέχρι την εκκλησία της Παναγίας στο Νεκροταφείο. Από κει ακολουθούμε τον ανηφορικό ταμεντόδρομο που βρίσκεται δεξιά του Νεκροταφείου. Συνεχίζουμε, ανηφορίζοντας πάντα μέχρι τον Αγ. Δονάτο, στο χωμάτινο μονοπάτι περνώντας αριστερά της δεξαμενής. Μετά από λίγα μέτρα συναντούμε πέτρινο καλιγωτό μονοπάτι που περνά μέσα από πυκνή
- 00:12 βλάστηση και αιωνόβια δέντρα. Μπροστά μας συναντούμε ασφαλτοστρωμένο δρόμο τον οποίο περνάμε απέναντι και συνεχίζουμε το πέτρινο καλιγωτό μονοπάτι. Η διαδρομή μας οδηγεί μέχρι το εικονοστάσι του Αγ. Ηλία, σημείο με ξεχωριστή θέα προς τα Ακαρνανικά όρη, τους Σφακιώτες και το βουνό των Σκάρων. Από εκεί συνεχίζουμε την πορεία μας στο καλιγωτό μονοπάτι (όχι στον χωματόδρομο που υπάρχει αριστερά μας) μέχρι τον ασφαλι-
- 00:23 στρωμένο δρόμο τον οποίο περνάμε απέναντι. Σε λίγα μέτρα βλέπουμε αριστερά μας το Βαθύλακο που στην κορυφή του βρίσκεται ένας γκρεμισμένος ανεμόμυλος και στη συνέχεια αντικρίζουμε τους πρώτους βόλτους που υπάρχουν στην περιοχή.

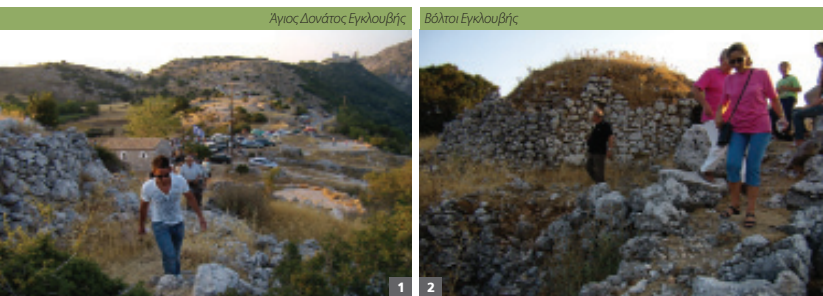
Ο οικισμός των Βόλτων, (μικροί θολωτοί πέτρινοι οικίσκοι σε σχήμα φούρνου), αποτελεί μνημείο ενός ανυπέρβλητου πολιτισμού που δεν μπορεί να αφήσει ασυγκίνητο κανένα επισκέπτη. Οι βόλτοι βρίσκονται αποκλειστικά και μόνο σε αυτόν τον τόπο και την κατασκευή τους επέβαλαν οι ειδικές συνθήκες καλλιέργειας της περιοχής. Μέσα σε κάθε βόλτο υπήρχε ένα μικρό νοικοκυριό για την εξυπηρέτηση των καλλιηργητών που έμεναν εκεί όλο το καλοκαίρι. Αμέτρητοι βόλτοι, απόδειξη ότι η περιοχή του Αγίου Δονάτου αποτελούσε κατά το μακρινό παρελθόν έναν πολυπληθή καλοκαιρινό οικισμό γεμάτο ζωή.

- 00:28 Συνεχίζουμε στο ανηφορικό πλακόστρωτο καλιγωτό μονοπάτι και φτάνουμε στην εκκλησία του **Αγ. Δονάτου** (GPS: N38 43 644, E20 38 289, H=880m) (φωτ. 1), αντικρίζοντας τα πηγάδια, τα αλώνια και τα πρώτα φακοχώραφα, στα οποία καλλιηργείται η πασίγνωστη φακή Εγκλουβής. Εδώ μπορούμε να βρούμε πόσιμο νερό στα πηγάδια.

Το εκκλησάκι του Αι-Δονάτου, στο οροπέδιο Βουνί της Εγκλουβής, γιορτάζει κάθε χρόνο στις 7 Αυγούστου, προσελκύοντας πλήθος κόσμου. Στις 6 Αυγούστου, την παραμονή, μετά τον εσπερινό, πραγματοποιείται η «Γιορτή της Φακής»,

μια εκδήλωση αφιερωμένη στη συγκομιδή της νέας σοδειάς της πασίγνωστης Φακής Εγκλουβής κατά τη διάρκεια της οποίας προσφέρεται από τις Εγκλουβησάνες νοικοκυρές μαγειρεμένη φακή, παστές σαρόβλες, ελιές και άφθονο κρασί. Στη συνέχεια ακολουθεί γλέντι με παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια.

- Συνεχίζουμε την πορεία μας αφού βγούμε από το μονοπάτι δεξιά επί του ασφαλτοστρωμένου δρόμου και μετά από 100 μέτρα πορείας στρίβουμε
- 00:29 αριστερά στη διασταύρωση που συναντούμε και βλέπουμε δεξιά μας την σταφυλιόδοχο που χρησιμοποιούνταν μέχρι πριν μερικά χρόνια από τους αμπελοργούς της περιοχής. Προχωρώντας για 600 περίπου μέτρα βλέπουμε, σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής, βόλτους και αλώνια που βρίσκονται διάσπαρτα στην ευρύτερη περιοχή δίπλα από τα φακοχώραφα. Προχωρώντας σε ασφαλτοστρωμένο δρόμο συναντούμε δεξιά μας τις εγκαταλελειμμέ-
- 00:44 νες **πρώην αμερικάνικες στρατιωτικές βάσεις**, τις οποίες αφήνουμε πίσω μας συνεχίζοντας πάντα επί του ασφαλτοστρωμένου δρόμου. Μετά από 530 μέτρα πορείας συναντάμε δεξιά μας την είσοδο του μονοπατιού που θα ακο-
- 00:52 λουθήσουμε κατά την επιστροφή μας από τον Προφήτη Ηλία για να γυρίσουμε στην Εγκλουβή. Συνεχίζουμε τη διαδρομή μας επί της ασφάλτου, ενώ δεξιά μας βρίσκεται η περιοχή όπου γίνονται οι αμμοθηψίες, ο ονομαζόμενος «Αμμόκαμπος». Σε μικρή απόσταση μπροστά και αριστερά μας βρίσκεται το στρατόπεδο της πολεμικής αεροπορίας, ενώ δεξιά μας ορθώνεται το όρος το εκκλησάκι του **Προφήτη Ηλία**. Φτάνουμε στη διασταύρωση και στρίβουμε
- 00:55 δεξιά προς Προφήτη Ηλία, σύμφωνα και με τη σχετική σήμανση, συναντώντας αριστερά μας μετά από 250 μέτρα χωμάτινο δρόμο, τον οποίο δεν ακο-
- 00:57 λουθούμε, αλλά συνεχίζουμε δεξιά ανηφορίζοντας στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο, ο οποίος έχει μεγάλη κλίση, μέχρι να φτάσουμε στο εκκλησάκι του
- 01:20 Προφήτη Ηλία (GPS: N38 44 299, E20 38 834, H=1012m).

Αγιος Δονάτος Εγκλουβής

Βόλτοι Εγκλουβής

Στο εκκλησιάκι αυτό, το καλοκαίρι στις 19 και 20 Ιουλίου, την παραμονή και ανήμερα της γιορτής του Αγίου Ηλίου, τελείται Θεία Λειτουργία και στην κεντρική πλατεία της Εγκλιουβής γίνεται το πανηγύρι του Αι-Λια. Πλήθος ντόπιων αλλιά και επισκεπτών συμμετέχουν στο παραδοσιακό αυτό γλέντι. Από εδώ πάνω ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τη μοναδική πανοραμική θέα που προσφέρει το σημείο.

Επιστρέφουμε από τον ίδιο δρόμο, αφήνοντας πίσω μας το Προφήτη Ηλία και κατηφορίζοντας μέχρι να φτάσουμε στην επόμενη διασταύρωση με

- 01:40 άσφαλτο, η οποία δεξιά οδηγεί στο **στρατόπεδο της πολεμικής αεροπορίας** και αριστερά στην Εγκλιουβή, όπου και κατευθυνόμαστε, έχοντας αριστερά μας τον Αμμόκαμπο. Διανύουμε 200 μέτρα και πριν από ένα μικρό
- 01:42 αμπέλι αριστερά μας συναντάμε την **είσοδο του χωμάτινου μονοπατιού** (GPS: N38 44 437, E20 38 392, H=920m), που τα νερά της βροχής το έχουν διαβρώσει και το έχουν μετατρέψει σε κοίτη μικρού χειμάρρου. Μπαίνουμε στην κοίτη και την ακολουθούμε κατεβαίνοντας, έχοντας δεξιά μας αμπελιώ-νες και αριστερά μας τον Αμμόκαμπο. Έπειτα από 550 μέτρα πορείας αφή-νουμε την κοίτη, η οποία παίρνει πιο απότομες κλίσεις πλέον, και συνεχίζου-με δεξιά στο ορατό μονοπάτι που είναι πέτρινο καλιγωτό αλλιά διαβρωμένο αρκετά στην αρχή του. Περπατάμε ανάμεσα από τα βουνά που χωρίζει ο χείμαρρος, που πριν περπατούσαμε, και έχει γίνει πλέον πολύ μεγαλύτερος. Στην κορυφή των βουνών, αριστερά μας βρίσκεται το εκκλησιάκι του Προφή-τη Ηλία που επισκεφτήκαμε κι δεξιά μας τα ραντάρ των παλιών Αμερικάνι-κων βάσεων. Μπροστά μας αντικρίζουμε τον οικισμό της Εγκλιουβής με τους ανεμόμυλους του και στο βάθος δεξιά την ψηλότερη κορυφή του νησιού, «Άνω Πύργος» του όρους Ελάτη. Το μονοπάτι μας οδηγεί σε ασφαλιστω-μένο δρόμο, και στρίβουμε αριστερά κατηφορίζοντας. Στρίβουμε δεξιά σε τσιμεντόδρομο, μπαίνοντας στον οικισμό της Εγκλιουβής, και σε λίγο γίνεται πλακόστρωτος. Περπατάμε πενήντα μέτρα και στρίβουμε αριστερά σε στενό πλακόστρωτο δρομάκι που κατηφορίζει συνεχώς μέχρι να φτάσουμε στην
- 02:12
- 02:14
- 02:20
- 02:20 άσφαλτο, όπου στρίβουμε δεξιά, φτάνοντας στην πλατεία της Εγκλιουβής.

Νυδρί - Πριγκηνησίαια, Πανοραμική θέα από την Εγκλιουβή

3

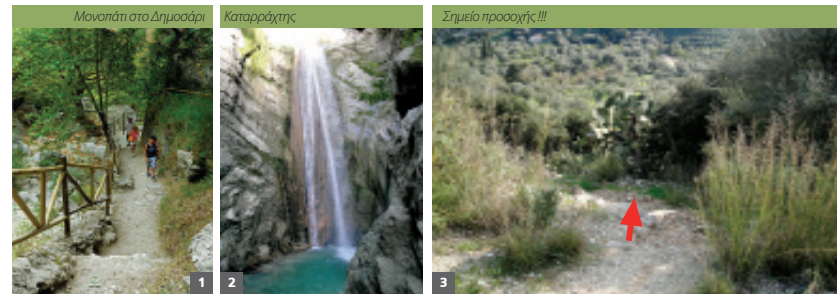
15 Καταρράκτες

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 6.730 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 2 ώρες και 5 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 3.5. Ξεκινάει από το Νυδρί, εξελίσσεται μέσα από ένα άγριο φυσικό τοπίο με καταρράκτες και τερματίζει πάλι στο Νυδρί.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος, πετσέτα - μαγιώ

Κ Χ Ο

- 00:00 Σταθμεύουμε το αυτοκίνητο μας στο χώρο στάθμευσης του γηπέδου στο Νυδρί (GPS: N38 43 115, E20 41 707, H=30m) και ξεκινάμε τη διαδρομή μας περπατώντας ανηφορικά, σε ασφαλιστωμένο δρόμο, με προορισμό τους καταρράκτες.
- 00:04 Ανηφορίζουμε παράλληλα με το ποτάμι, ενώ απέναντι μας εμφανίζεται το βουνό Φαγιάς. Κινούμαστε επάνω στον ασφαλιστωμένο δρόμο, ανηφο-ρικά, έχοντας το ποτάμι στα δεξιά μας, ενώ στο αριστερό μας χέρι υψώνονται κατακόρυφα βράχια, με ανάποδη κλίση, στις εισόδους των οποίων υπάρ-χουν σπηλιές όπου παλιότερα φυλάσσονταν ζώα.
- 00:10 Συνεχίζουμε τη πορεία μας, ώστε λίγο πιο κάτω να συναντήσουμε τσιμεντο-στρωμένο δρόμο και μια πινακίδα που γράφει «Καταράκτες 400 μέτρα». Στο σημείο αυτό, στο αριστερό μας χέρι, τελειώνουν τα κατακόρυφα βράχια. Καθώς ανηφορίζουμε, περνάμε από ένα γεφυράκι και συναντάμε μια ιδιω-τική καντίνα όπου μπορούμε να ξαποστάσουμε για λίγο, ενώ στα αριστερά
- 00:12 μας βλέπουμε ένα μονοπατάκι το οποίο στα 30 μέτρα πιο κάτω οδηγεί σε
- 00:14 ένα μικρό καταρράκτη. Είναι ένα πολύ όμορφο σημείο όπου μπορούμε να

απολαύσουμε τις ομορφιές της φύσης. Από εδώ μπορούμε να δούμε και τις δύο δεξαμενές που τροφοδοτούν με νερό το δήμο. Επιστρέφουμε στο τσι-μεντοστρωμένο δρόμο και αφού περάσουμε την ιδιωτική καντίνα, ο δρόμος γίνεται χωμάτινος (GPS: N38 43 387, E20 41 330, H=70m).

Ανηφορίζουμε στο δρομάκι, έχοντας στο δεξί μας χέρι το ποτάμι που χάρη σε αυτό, το μέρος είναι γεμάτο από πλάτανια και πυκνή βλάστηση. Καθώς

- 00:16 προχωράμε σε κάποιο σημείο κατεβαίνουμε και εν συνέχεια ανεβαίνουμε ένα μικρό αριθμό σκαλοπατιών για να συναντήσουμε λίγο πιο κάτω τους
- 00:18 καταρράκτες στα δεξιά μας. Αφού κάνουμε μία στάση για να απολαύσουμε το δροσερό νερό που πέφτει με ορμή, συνεχίζουμε την πορεία μας ώστε λίγο πιο κάτω να περάσουμε από ένα πέτρινο γεφυράκι.

- Αφού ανεβούμε τα σκαλοπάτια που θα συναντήσουμε στη συνέχεια η πορεία μας διακόπτεται από ένα βράχο. Εμείς ακολουθούμε το μονοπάτι βλέποντας τους βράχους κατακόρυφους και ανάποδους γύρω μας. Λίγο πιο κάτω βλέπουμε το μικρό καταρράκτη όπου τα νερά κατεβαίνουν ορμητικά, σχηματίζοντας μία ευρύχωρη βαθιά βάθρα όπου μπορεί κανείς να απολαύσει ένα δροσιστικό μπάνιο. Συνεχίζουμε την οδοιπορία μας, δεξιά τις μικρές βάθρας, από τη δεξιά πλευρά του φαραγγιού, και ανεβαίνουμε σιγά-σιγά, επειδή η διαδρομή είναι ολισθηρή, έχοντας ακριβώς από πάνω μας έναν κατακόρυφο γραφικό βράχο που δημιουργεί την αίσθηση μιας σπηλιάς.
- 00:25 Προχωράμε μέχρι να φτάσουμε στο ψηλότερο σημείο με το μεγαλύτερο καταρράκτη που πέφτει περίπου από 15 μέτρα. Το τοπίο είναι μαγευτικό με απότομους βράχους, μικρούς καταρράκτες και άγρια βλάστηση να περικυκλώνει την περιοχή.
- Αφού απολαύσουμε τη θέα, παίρνουμε το δρόμο της επιστροφής προς τις δεξαμενές και μόλις φτάσουμε παίρνουμε το δρόμο προς τη πηγή Σφαεδές. Ακολουθούμε αγροτικό παλιό μονοπάτι που η είσοδος του είναι ανάμεσα από τις δεξαμενές και η πορεία του συνεχίζει προς τη δεξιά δεξαμενή, αν και φαίνεται πως είναι κομμένο εξαιτίας των εργασιών κατασκευής της. Ο δρόμος σε αυτό το σημείο δεν είναι πολύ καθαρός και η ανηφόρα είναι αρκετά απότομη, ενώ λίγο αργότερα μπαίνουμε αριστερά σε παλιό αγροτικό μονοπάτι που είναι μεγαλύτερο και πιο καθαρό.
- 00:42 Συνεχίζουμε τον ανηφορικό μας δρόμο, δίπλα από ένα παραπόταμο ενώ βλέπουμε μια λιθιά η οποία το συντηρεί. Μπαίνουμε σε αραιό δάσος ακολουθώντας την πορεία του μονοπατιού. Περπατάμε ανάμεσα σε μικρά κυπαρισσόκια και ακούμε το θρόισμα του ποταμού καθώς κινούμαστε παράλληλα με αυτό. Στη διασταύρωση που συναντάμε στρίβουμε δεξιά, βγαίνοντας από το μονοπάτι και ακολουθώντας αγροτικό δρόμο για να πάμε στις πηγές
- 00:50 Σφαεδές. Η περιοχή λέγεται «Λιμοβρόχια» και στην πορεία μας βλέπουμε τα συντρίμια ενός ραντιστικού αεροσκάφους. Συνεχίζουμε στον αγροτικό δρόμο, ενώ τερματίζει η μεγάλη ανηφόρα και ξεκινάει πιο μικρή.
- Αφήνουμε τον κεντρικό αγροτικό δρόμο και μπαίνουμε δεξιά σε χωμάτινο.
- 01:00 Μετά από 30 μέτρα συναντάμε άλλη διακλάδωση και στρίβουμε αριστερά για τις πηγές. Ενώ, η πορεία μας συνεχίζεται σε δρόμο με ανηφορική κλίση, τριγύρω μας υπάρχουν λιοστάσια και πορτοκαλεώνες. Λίγο πιο κάτω υπάρχει διακλάδωση, όπου αριστερά πάει σε παλιό εγκαταλεημένο σπίτι με νερόμυλο και δεξιά συνεχίζει προς τις πηγές. Στρίβουμε αριστερά για να συναντήσουμε το νερόμυλο στα 50 μέτρα, ενώ επιστρέφουμε από τον ίδιο δρόμο για να συνεχίσουμε την πορεία μας.
- 01:02 Μετά από λίγο αφήνουμε τον αγροτικό δρόμο, ενώ είμαστε ανάμεσα σε δύο συκιές και παίρνουμε το μονοπάτι ευθεία μας, έχοντας ένα βράχο μπροστά μας. Ξαναβρίσκουμε τον αγροτικό δρόμο, όπου μπαίνουμε δεξιά, βλέποντας ένα εντυπωσιακό πηλατί με διάμετρο κορμού δυόμισο με τρία μέτρα στον οποίο έχει δημιουργηθεί ένα τεράστιο κοίλωμα που δίνει την εντύπωση πως είναι σπηλιά.
- Προχωρώντας βρίσκουμε τις πηγές Σφαεδές (GPS: N38 43 355, E20 40 963, H=235m) όπου το νερό βγαίνει μέσα από τους βράχους, χωρίς να φαίνεται αφού το δίκτυο ύδρευσης το μεταφέρει κατευθείαν στις δεξαμενές για την ύδρευση του δήμου. Στις πηγές υπάρχει διασταύρωση που δεξιά ανεβαίνει προς το εκκλησάκι του **Αγ. Νικολάου**, ενώ εμείς συνεχίζουμε αριστερά στον αγροτικό δρόμο. Στην πορεία μας συναντάμε μικρό λαγκάδι ή «βρυ-

- 01:17 τσουίλι» όπως το ονομάζουν οι ντόπιοι, ενώ λίγο πιο κάτω βρίσκεται η περιοχή Πουριά.
- Ενώ, συνεχίζουμε την πορεία μας στον αγροτικό χαλικοστρωμένο δρόμο, συναντάμε διασταύρωση. Εμείς κινούμαστε δεξιά στον χαλικοστρωμένο δρόμο, ενώ μπροστά μας βλέπουμε τη νομαρχιακή οδό που συνδέει τα χωριά Νυδρί - Βαυκερή - Πλάτυστομο - Καρυά, την οποία και ακολουθούμε στρίβοντας αριστερά για να φτάσουμε στην αφετηρία (GPS: N38 43 168, E20 41 086, H=265m). Αριστερά μας βλέπουμε αμπέλια και λιοστάσια, ενώ το μάτι μας ξεκουράζεται απολαμβάνοντας τη θέα από τα Ακαρνανικά όρη και το Μεγανήσι, λίγο πιο κάτω φαίνεται και ο Σκορπιός. Συνεχίζοντας τη διαδρομή μας φτάνουμε στην περιοχή του Αϊ Βασιλή όπου και πάλι η θέα από το Νυδρί, το Σκορπιό, τη Μαδουρή, το Μεγανήσι και το Σκορπίδι, απλώνεται απλόχερα μπροστά μας. Για να κόψουμε δρόμο μπορούμε να παρακάμψουμε τον επαρχιακό δρόμο στη θέση «συνοικία Μαργαρίτη» στρίβοντας αριστερά σε παλιό μονοπάτι (GPS: N38 42 852, E20 41 548, H=75m) (φωτ. 3). Μόλις στρίψουμε συναντάμε μια φραγκοσυκιά. Το μονοπάτι έχει άγρια βλάστηση με κύριο στοιχείο τις φραγκοσυκιές και τις αλιφασκιές που μυρίζουν όμορφα αλλά προκαλούν αλλεργίες, και δεν θα λέγαμε πως είναι καθαρό για να το διαβεί κανείς εύκολα.
- 02:05 Παρά τη δυσκολία της διαδρομής, ο περιπατητής δεν θα αργήσει να ολοκληρώσει την πορεία του φτάνοντας και πάλι στον αρχικό χώρο στάθμευσης.

16 Γένη - Ι.Ν. Αγίας Κυριακής

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 4.165 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 1 ώρα με βαθμό δυσκολίας 1. Όλη η διαδρομή εξελίσσεται περιφερειακά των κόλπων Γενίου και Βλυχού, ενώ μπορεί να γίνει και βράδυ κατά τους καλοκαιρινούς μήνες διότι φωτίζεται. Ωστόσο χρειάζεται πολύ προσοχή γιατί διέρχονται αυτοκίνητα.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

Από την επαρχιακή οδό Νυδρίου Βασιλικής μετά το Βλυχο, στρίβουμε αριστερά στη διασταύρωση προς Γένη και στα 500 μέτρα συναντάμε νέα διασταύρωση Γένη - Δεσήμε, από όπου ξεκινάμε και τη διαδρομή μας (GPS: N38 40 556, E20 42 405, H=8m).

Στο Νυδρί εορτάζεται η «Ένωση των Επτανήσιων» στις 21 Μαΐου με παραδοσιακή εορταστική μουσική και χορό.

- 00:00 Συνεχίζουμε ευθεία στον ασφαλιστωμένο δρόμο με κατεύθυνση προς Γένη και προχωράμε ανάμεσα από λιοστάσια και τουριστικές κυρίως κατοικίες, ενώ απέναντί μας απλώνεται το γαλάζιο της θάλασσας του Βλυχού καθώς και τα βουνά της Λευκάδας.
- 00:03 Η διαδρομή μας συνεχίζεται μέχρι που βλέπουμε ένα παράξενο σπίτι σε σχήμα ferry boat που δίνει το δικό του χρώμα στο τοπίο. Κινούμαστε πάντα ευθεία στον ασφαλιστωμένο δρόμο, παράλληλα με τη θάλασσα, αγνοώντας οποιαδήποτε διασταύρωση συναντάμε δεξιά ή αριστερά.
- 00:06 Συνεχίζουμε σε ανοικτή στροφή στα αριστερά μας και δεξιά μία νέα διασταύρωση την οποία προσπερνάμε. Λίγο πιο κάτω, όπου η θάλασσα θα βρεθεί μπροστά μας σε απόσταση 30 μέτρων περίπου, βρίσκουμε αρκετά τουριστικά καταλύματα προς ενοικίαση.
- 00:09 Συνεχίζουμε τη διαδρομή μας, ανάμεσα σε κυπαρίσσια και διακλαδωείς που οδηγούν σε ενοικιαζόμενα δωμάτια, χωρίς να παρεκκλίνουμε από την πορεία μας ενώ αριστερά μας απεναντί είναι ο οικισμός του Βλυχού και ένα καρνάγιο.
- 00:18 Λίγο πιο κάτω βλέπουμε πινακίδα ότι εισερχόμαστε στον οικισμό του Γενίου. Στο δρόμο βλέπουμε μία ταβέρνα και πιο κάτω ένα δημοτικό χώρο στάθμευσης. Η πορεία μας είναι λίγο καταφορική, πάντα παράλληλα με τη θάλασσα. Κινούμαστε πλέον μέσα στον οικισμό. Αν θελήσει κάποιος μπορεί να κατέβει στο Λιμάνι όπου θα βρει κάποιες ψαροταβέρνες.
- 00:27 Συνεχίζουμε την πορεία μπαίνοντας σιγά-σιγά σε πιο αραιοκατοικημένη πε-

- ριχκή, ενώ πιο κάτω το τοπίο γεμίζει από λιοστάσια και λίγα κυπαρίσσια.
- 00:33 Συναντάμε διασταύρωση προς περιοχή Κορακιά, την οποία και αγνοούμε, και πιο κάτω ένα κυπαρισσόλογος και μια βρυσούλα που το πόσιμο νερό της προέρχεται την πηγή των Αγ. Αποστόλων. Το τοπίο εναλλάσσεται με τη θάλασσα, τα σπίτια και την πυκνή βλάστηση.
- 00:48 Αριστερά μας υπάρχει ηλακοστρωμένο μονοπάτι που οδηγεί στην Αγ. Κυριακή, το οποίο και ακολουθούμε. Υπάρχουν πεύκα και αριστερά μας, στα 10 μέτρα περίπου, η θάλασσα. Στην πορεία μας το μονοπάτι γίνεται χωμάτινο και παραλιακό. Μόλις πλησιάσουμε στα 4 μέτρα τη θάλασσα ανεβαίνουμε 3 σκαλοπατάκια και βλέπουμε τον τάφο του αρχαιολόγου Derfeld, που έκανε ανασκαφές σε όλη την περιοχή του Νυδρίου.
- 01:00 Μπαίνουμε σε ένα μικρό λιμανάκι, ανεβαίνουμε κάτι σκαλοπατάκια και φτάνουμε στο ιδιωτικό εκκλησάκι της Αγ. Κυριακής, που χτίστηκε το 1906. Απεναντί μας το Νυδρι η Μαδουρη και ο Σκορπιός. Εδώ τελειώνει η διαδρομή μας (GPS: N38 42 306, E20 42 870, H=1m) και μπορούμε πλέον να πάρουμε τον δρόμο της επιστροφής.

Στις 7 Ιουλίου πραγματοποιείται το Πανηγύρι της Αγίας Κυριακής, στην ομώνυμη εκκλησία με παραδοσιακή μουσική και χορό.

Παραλιακό μονοπάτι προς την Αγία Κυριακή

Αγία Κυριακή

17 Διαδρομή στη βρύση Αντελικού στο Σύβρο

Πρόκειται για μια οδοιοπρία συνολικού μήκους 1.045 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 18 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 1,5. Κινούμενοι επί της επαρχιακής οδού προς Σύβρο, από Βασιλική, και στο ύψος της πέτρινης θρύσης του Αντελικού, δεξιά ξεκινά μονοπάτι σε όλο το μήκος του οποίου ο περιπατητής έχει την ευκαιρία να αποηύσει τα χρώματα, τα αρώματα και τους ήχους της παρθένας φύσης. Η διαδρομή ενδείκνυται για μια ξεκούραστη σχετικά πεζοπορία φυσιοπατρικού ενδιαφέροντος αλλά μπορεί να αποτελέσει και μια ευχάριστη πορεία για τους ποδηλάτες. Ο επισκέπτης δεν πρέπει να παραλείψει να περιηγηθεί και στο πάρκο της «Δάφνης», μόλις 200 μέτρα από την είσοδο του οικισμού. **Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος**

ΚΧΟ

00:00 Η αρχή της διαδρομής οριοθετείται στην διασταύρωση 10 μέτρα πριν την πέτρινη βρύση του Αντελικού (GPS: N38 39 680, E20 38 392, H=85m). Σε μόλις λίγα μέτρα από την αφετηρία του μονοπατιού ξεπροβάλλουν δεξιά μας οι πρώτες ψηλές καλαμιές και φτάνει στα αφτιά μας ο ήχος του μικρού ποταμιού που κυλάει στην ίδια πλευρά.

00:05 Συνεχίζοντας τη διαδρομή μας η ένταση του ήχου του νερού δυναμώνει και στο αριστερό μας χέρι ξεπροβάλλουν δύο φυσικές πηγές με τρεχούμενο πόσιμο νερό. Σε αυτό το σημείο ο επισκέπτης μπορεί να σταθεί για λίγο και να θαυμάσει την αρμονία του τοπίου υπό την ηχητική υπόκρουση του νερού. Στο βάθος δεξιά φαίνονται στην πηλιά τα ερείπια ενός παλιού πέτρινου νερόμυλου, ενώ σε όλο το μήκος δεξιά αναπτύσσονται πλιτάνια και κάθε πηγής υδροφιλή βλάστηση. Η εικόνα είναι καταπράσινη καθώς ακόμα και στους κορμούς των πλιτάνων παρασιτεί αναρριχώμενος κισσός.

Ο Σύβρος στο παρελθόν είχε πολλούς νερόμυλους σε λειτουργία -20 στον αριθμό- καθώς η περιοχή σφύζει από νερά.

Η διαδρομή μας τώρα γίνεται στο φυσικό έδαφος και η αίσθηση του πατήματος είναι πολύ ευχάριστη καθώς την άνοιξη είναι καταπράσινο και διανθισμένο με αγριολούλουδα και το χειμώνα ντύνεται με ένα στρώμα από πλιτανόφυλλα και φύλλα βελανιδιάς.

00:06 Λίγα μέτρα πιο μπροστά συναντάμε διακλάδωση του μονοπατιού. Αξίζει ο επισκέπτης να ακολουθήσει για λίγο τη δεξιά διαδρομή και να διασχίσει με πολύ προσοχή το ξύλινο αυτοσχέδιο γεφυράκι περνώντας στην απέναντι όχθη του ποταμού, όπου υπάρχει περιβόλι σποροφόρων δέντρων. Μπροστά από το γεφυράκι σχηματίζονται φυσικοί καταρράκτες που δίνουν μια

επιπλέον δυναμική στο τοπίο.

Διασχίζουμε προς την αντιστροφή πορεία το γεφυράκι και επιστρέφουμε στη διασταύρωση στρίβοντας δεξιά και ακολουθώντας τον κύριο κορμό του μονοπατιού. Η πορεία τώρα γίνεται πιο ανηφορική. Δεξιά και αριστερά μας ξεπροβάλλουν υψίκορμα δέντρα. Συγκεκριμένα, στο πρώτο πέταλο προς τα αριστερά, φύεται μεγαλόσωμη δάφνη και πολλές μυρτιές. Μόλις λίγα μέτρα πιο μπροστά από το σημείο αυτό στα αριστερά μας απλώνονται δύο μικρά καταπράσινα λιβάδια διανθισμένα με μαργαρίτες.

00:09 Προχωρώντας λίγα μέτρα ακόμη φτάνουμε στο τέρμα της διαδρομής και συναντάμε τον επαρχιακό δρόμο προς Σύβρο (GPS: N38 39 832, E20 38 400, H=115m).

Για να επιστρέψει κανείς στο σημείο αφετηρίας μπορεί να ακολουθήσει την την επαρχιακή οδό κατηφορίζοντας αριστερά. Εκατέρωθεν του δρόμου υπάρχουν μικρά λιβάδια στην αρχή της διαδρομής και ελαιοκαλλιέργειες στη συνέχεια και στα δύο συνεχόμενα αριστερά πέταλα μπορεί κάποιος να

00:18 θαυμάσει την όμορφη θέα του κόλπου της Βασιλικής.

18 Δημαρχείο της Βασιλικής - Παραλία Αγιοφίλι

Πρόκειται για μια οδοιοπρία συνολικού μήκους 3.450 μέτρων και διάρκειας 45 λεπτών, με βαθμό δυσκολίας 2. Αποτελεί μια αρκετά μεγάλη διαδρομή ιδιαίτερα ευχάριστη και όμορφη που καταλήγει σε μία από τις πιο όμορφες αλλά και εναλλακτικές παραλίες του νησιού. Μπορεί εύκολα να πάει κανείς και με καρβάκι από το χωριό αλλά εμείς προτείνουμε μέσω μιας όμορφης πεζοπορίας. Ξεκινάμε από τον οικισμό της Βασιλικής, ένα παραθαλάσσιο τουριστικό φαροχώρι και καταλήγουμε σε μια μικρή μαγευτική παραλία με τρκουάζ νερά και βελούδινη λευκή αμμουδιά. **Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος, πετσέτα - μαγιό**

ΚΧΟ

00:00 Σταθμεύουμε στο χώρο στάθμευσης του Δημαρχείου της Βασιλικής (GPS: N38 37 751, E20 36 376, H=2m) και κατευθυνόμαστε προς το κέντρο του οικισμού κινούμενοι παραθαλάσσια κατά μήκος της ακτογραμμής.

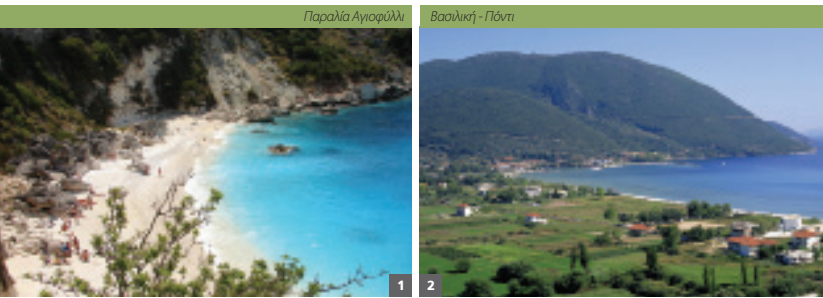
Στην περιοχή αυτή πραγματοποιείται Διεθνές Φεστιβάλ Αθλημάτων στις 11 έως τις 26 Ιουνίου με αγώνες και παράλληλες εκδηλώσεις. Το φεστιβάλ διεξάγεται κυρίως στο Λιμάνι του δήμου.

Θα κατευθυνθούμε στην απέναντι πλευρά του λιμανιού όπου θα βρούμε το ανηφορικό ασφαλτοστρωμένο μονοπάτι. Γενικός κανόνας είναι ότι θα κινούμαστε πάντα με τη θάλασσα στο δεξί μας χέρι προσπερνώντας όποιο μονοπάτι βρούμε αριστερά μας.

00:02 Φτάνουμε μπροστά από το σχολείο και το αφήνουμε αριστερά μας περπατώντας πλέον σε στρωμένο δρόμο με κυβόλιθο έχοντας τη θάλασσα δεξιά μας.

00:06 Βαδίζουμε κατά μήκος της ακτογραμμής αφήνοντας τα τουριστικά μαγαζιά και τις ταβέρνες αριστερά μας, μέχρι να φτάσουμε στο τέλος του λιμανιού ώστε να ακολουθήσουμε τον ανηφορικό ασφαλτοστρωμένο δρόμο που είναι και η μόνη επιλογή για να κινηθούμε κατά μήκος της ακτογραμμής και

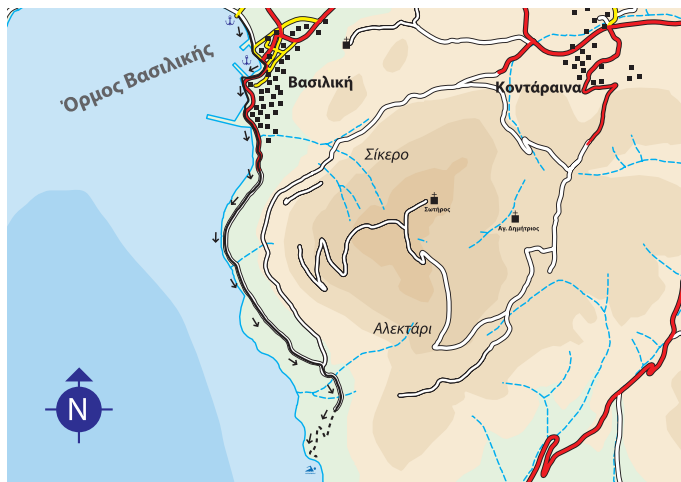

Παραλία Αγοφύλλι

Βασιλική - Πόντι

- του αιγιαλού.
- 00:11 Φτάνουμε σε σημείο με μικρή πέτρινη πλακόστρωση και παγκάκι όπου μπορούμε να σταθούμε για λίγο και να θαυμάσουμε τη θέα. Συνεχίζουμε αφήνοντας αριστερά μας ένα ξενοδοχείο και ανηφορίζουμε στον ίδιο ασφαλιτοστρωμένο δρόμο.
- 00:14 Βρισκόμαστε στο σημείο όπου τελειώνει ο ασφαλιτοστρωμένος και συνεχίζουμε σε τσιμεντοστρωμένο δρόμο ανηφορικά και δεξιά. Περπατώντας τον παλιό τσιμεντόδρομο βρίσκουμε δεξιά μας ένα μικρό αντιλιοστάσιο όπου αναγράφεται με σπρέι η κατεύθυνση με την ονομασία Agiofilii.
- 00:18 Φτάνουμε στην κορυφή μιας ανηφόρας από όπου θα συνεχίσουμε σε χωματόδρομο και κατηφορικά πλέον για να κατευθυνθούμε προς τη θάλασσα. Πλέον στο βάθος μπορεί να διακρίνει κανείς την **Ιθάκη** και την **Κεφαλονιά**.
- 00:29 Βρισκόμαστε μπροστά σε είσοδο ιδιωτικού δρόμου που καταλήγει σε οικία και έτσι συνεχίζουμε αριστερά και ανηφορικά σε τσιμεντόστρωση αφήνοντας δεξιά μας την περίφραξη από συρματοπλέγμα.
- 00:30 Μικρές πινακίδες αριστερά μας επιβεβαιώνουν τη σωστή πορεία μας προς την παραλία.
- 00:35 Βρισκόμαστε σε σημείο όπου θα επιλέξουμε σε σταυροδρόμι το δεξιό κατη-

φορικό χωματόδρομο.

- 00:37 Κρίσιμο πάλι σταυροδρόμι όπου πρέπει να επιλέξουμε το δεξιό κατηφορικό σκέλος.
- 00:40 Η πορεία μας ανακόπτεται από περίφραξη με πόρτα ανοιγόμενη με συρματοπλέγμα αλλά μπορούμε να την παρακάμψουμε από μικρό κατηφορικό μονοπάτι δεξιά της.
- 00:45 Μετά από μερικές κατηφορικές διαδοχικές φουρκέτες βρίσκουμε μπροστά μας αδιέξοδο και τσιμεντένια απότομα σκαλοπάτια. Τελικώς μετά από **74 σκαλοπάτια** τα πόδια μας βυθίζονται στην αμμουδιά ενώ η βουτιά στα πεντακάθαρα νερά είναι ευεργετική (GPS: N38 36 348, E20 36 755, H=1m).

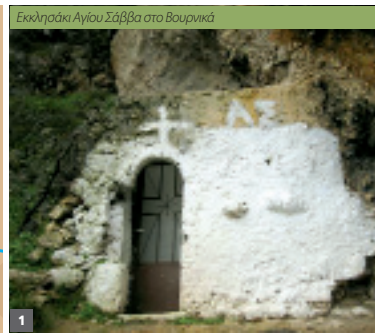
19 I.N. Αγίας Παρασκευής - I.N. Αγίου Σάββα στο Βουρνικά

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 1155 μέτρων και διάρκειας 22 λεπτών με βαθμό δυσκολίας 2. Για να φτάσουμε στην τοποθεσία της οδοιπορίας πρέπει να κινηθούμε προς τη νότια πλευρά του νησιού, στο Δήμο Απολλωνίων. Κατευθυνόμενοι στον επαρχιακό δρόμο από Νυδρί προς Βασιλική θα βρούμε πινακίδα κατεύθυνσης προς το χωριό Βουρνικάς την οποία και θα ακολουθήσουμε για να φτάσουμε στο σημείο έναρξης που είναι το εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής. Το σημείο τερματισμού δεν είναι ευδιάκριτο καθώς το μικρό παλιό και στοιχειώδες κατασκευασμένο εκκλησάκι του Αγίου Σάββα είναι σχεδόν μέσα σε βράχο. Είναι μια άνετη και βαθιά διαδρομή σε ανάβαση σε χωμάτινο μονοπάτι όπου στην κορυφή η θέα είναι πανοραμική.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο Βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

- 00:00 Έχοντας παρκάρει δίπλα από **το εκκλησάκι της Αγ. Παρασκευής** (GPS: N38 39 741, E20 39 319, H=290m) στο βάθος διακρίνουμε εύκολα **το χωριό Βουρνικάς** που είναι η κατάληξη του ασφαλιτοστρωμένου δρόμου που κινούμαστε. Το μονοπάτι που θα περπατήσουμε βρίσκεται λοξώς αριστερά απέναντι από την είσοδο της εκκλησίας το οποίο είναι ένας εύκολα διακριτός ανηφορικός χωματόδρομος.
- 00:02 Ανηφορίζοντας κινούμαστε ανάμεσα από καλλιέργησιμα ελαιοστάσια και αριστερά μας κατά μήκος του μονοπατιού υπάρχει μικρό λαγκάδι με τρεχούμενο νερό. Φτάνουμε σε δεξιά παράκαμψη, τσιμεντοστρωμένη, την οποία θα αγνοήσουμε και θα κινηθούμε λοξώς αριστερά και ανηφορικά στη συνέχεια του μονοπατιού. Αμέσως μετά συνεχίζουμε σε παλιά τσιμεντόστρωση στο μονοπάτι μας.
- 00:03 Φτάνουμε σε διχάλα και είναι εμφανές ότι θα πρέπει να συνεχίσουμε λοξώς δεξιά στο τσιμεντένιο μονοπάτι καθώς αριστερά μπαίνει σε ιδιωτική καλλιέργησιμη έκταση ενώ μετά από λίγα μέτρα επανέρχεται ο χωματόδρομος.
- 00:10 Ανηφορίζοντας καταλήγουμε σε επίπεδο χωμάτινο σταυροδρόμι. Δεξιά μας όμως διακρίνουμε το λευκό εικονοστάσι του Αγ. Ιωάννη και θα ακολουθήσουμε την κατεύθυνσή του.
- 00:11 Πλέον κινούμαστε παράλληλα στην πλαγιά και στα δεξιά μας αρχίζει να ξεδιπλώνεται όλο πιο ευδιάκριτα το τοπίο του κάμπου της Βασιλικής και του λιμανιού της. Συνεχίζουμε πάντα σε αυτόν το χωματόδρομο και παραβλέ-

πουμε το δεξιό κατηφορικό μονοπάτι αφού η πορεία μας είναι προς την πηλιά αριστερά μας. Σύντομα το τοπίο ανοίγει και μπορούμε να απολαύσουμε την πανοραμική θέα.

00:18 Ενώ ο χωματόδρομος που κινούμαστε συνεχίζει ευθεία εμείς θα πάρουμε λοξό αριστερό προς τα πίσω και ανηφορικό μικρότερο χωματόδρομο με πορεία ανάβασης προς την πηλιά. Είμαστε πλέον κοντά στον τερματισμό αλλά χρειάζεται λίγο προσοχή στην κατεύθυνση που θα πάρουμε. Μετά από λίγα μέτρα θα πάρουμε συνεχόμενη φουρκέτα μικρότερου μονοπατιού προς τα δεξιά ανεβαίνοντας κι άλλο υψόμετρο.

00:22 Τελικώς αριστερά μας κάτω από το βράχο υπάρχει μια μικρή μεταλλική σκάλα και το **εκκλησιάκι του Αγ. Σάββα** (GPS: N38 39 696, E20 39 527, H=410m) (φωτ. 1). Η θέα βεβαίως είναι μαγευτική, ενώ η επιστροφή με κατάρβαση πλέον θα είναι εύκολη και ξεκούραστη.

Το εκκλησιάκι είναι στοιχειωδώς κατασκευασμένο με ασβεστωμένες πέτρες και διάφορα κλιδιά ενώ δεν είναι καθόλου στεγασμένο. Στο σημείο λέγεται ότι βρέθηκε η εικόνα του Αγίου Σάββα γι' αυτό φτιάχτηκε και το εκκλησιάκι από τους ντόπιους προς τιμήν του.

20 Κέντρο οικισμού Μαραντοχωρίου - Λίμνη Μαραντοχωρίου

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 2.580 μέτρων και διάρκειας 35 λεπτών με βαθμό δυσκολίας 1. Ξεκινάμε από το κέντρο του οικισμού κατευθυνόμενοι επί της επαρχιακής οδού προς Λευκάδα. Έπειτα, θα ακολουθήσουμε έναν αγροτικό δρόμο ασφαλτοστρωμένο που στη συνέχεια γίνεται χωματόδρομος. Μέσα από μια πολύ όμορφη και ξεκούραστη διαδρομή, θα επισκεφθούμε το εκκλησιάκι του Αγ. Γεωργίου και στη συνέχεια θα καταλήξουμε σε μία μικρή λίμνη. Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

KXO

00:00 Σταθμεύουμε στο κεντρικό σημείο του χωριού, όπου υπάρχει αρκετός χώρος, μπροστά στα καφενεία (GPS: N38 37 806, E20 38 954, H=80m).

00:02 Ανηφορίζουμε στον ασφαλτοστρωμένο επαρχιακό δρόμο με κατεύθυνση προς Λευκάδα και μετά από 200 μέτρα φτάνουμε σε σημείο όπου υπάρχει μικρή πινακίδα, αριστερά μας, που μας προτρέπει να ακολουθήσουμε

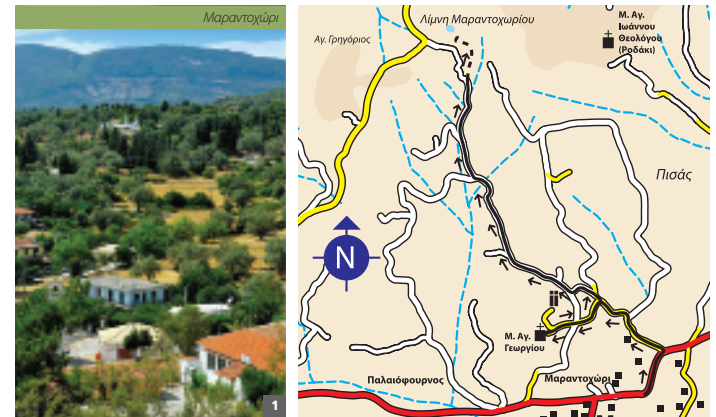
ασφαλτοστρωμένο δρόμο με κατεύθυνση προς Ι.Μ Αγ. Γεωργίου. Θα τον ακολουθήσουμε υποχρεωτικά.

00:05 Βαδίζοντας πάντα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο και αδιαφορώντας για οποιοδήποτε κάθετο μικρότερο μονοπάτι, απομακρυνόμαστε σιγά σιγά από τον οικισμό.

00:07 Φτάνουμε σε σταυροδρόμι και ακολουθούμε τον αριστερό δρόμο όπως μας υποδεικνύει και η πινακίδα. Μετά από 280 μέτρα φτάνουμε στην **λερά Μονή**, που είναι ο ποηλιούχος του χωριού (GPS: N38 37 930, E20 38 676, H=125m). Ένα πανέμορφο εκκλησιάκι όπου κάθε χρόνο φιλοξενεί το πανηγύρι του χωριού φυσικά την ημέρα εορτασμού του Αγ. Γεωργίου.

00:14 Επιστρέφουμε στο σταυροδρόμι για να ακολουθήσουμε τον ταϊμεντοστρωμένο δρόμο, ενώ λίγο αργότερα βρισκόμαστε σε σημείο όπου ο δρόμος χωρίζεται στα δύο. Θα απορρίψουμε το δεξιό ανηφορικό ταϊμεντοστρωμένο δρόμο και θα συνεχίσουμε λοξώς αριστερά. Στο σημείο αυτό φτάνουμε σε ξέφωτο και συνεχίζουμε στον ίδιο χωματόδρομο λοξώς ανηφορικά δεξιά.

00:20 Στο σημείο αυτό παραβλέπουμε αριστερά μας ταϊμεντοστρωμένο κατηφορικό δρόμο και συνεχίζουμε ανηφορικά πάντα στο χωματόδρομο. Συναντάμε αριστερά μας παράγκα με ταϊμεντόλιθους και τσίγκινη στέγη και συνεχίζουμε λοξώς δεξιά και ανηφορικά στο χωματόδρομο.

00:28 Σημείο όπου αφήνουμε αριστερά μας αγροτικό μικρό μονοπάτι και συνεχίζουμε ευθεία και ανηφορικά στον ίδιο αγροτικό.

00:31 Ξαφνικά φτάνουμε σε σημείο όπου υπάρχει χαμηλή περίφραξη με συρματοπλέγμα. Θα την υπερπηδήσουμε και θα συνεχίσουμε.

00:34 Πλέον δεξιά μας βρίσκεται μεγάλη συστάδα με καλαμιές πίσω από τις οποίες βρίσκεται η λίμνη και μας εμποδίζουν να την εντοπίσουμε. Βρίσκουμε όμως ένα μικρό πέρασμα με παραμερισμένα και κομμένα καλάμια και το ακολουθούμε.

00:35 Ξαφνικά ξεπροβάλλει μπροστά μας μέσα στην απόλυτη ηρεμία και ψυχία η μικρή λίμνη (GPS: N38 38 569, E20 38 400, H=150m). Θα μας κρατήσει για αρκετή ώρα εκεί ώστε να απολαύσουμε το γαλήνιο τοπίο. Η επιστροφή θα είναι εξίσου βατή και εύκολη.

21 Διαδρομή στον οικισμό Άγιος Ηλίας

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 1.970 μέτρων και διάρκειας 52 λεπτών με βαθμό δυσκολίας 1. Η διαδρομή ξεκινάει από το κέντρο του Αγ. Αθανασίου, περνάει από τον Αγ. Ηλία, για να καταλήξει στο εκκλησάκι της Αγ. Παρασκευής.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

- 00:00 Η διαδρομή μας ξεκινάει από **την κεντρική πλατεία του Αγ. Αθανασίου**, όπου υπάρχει και η ομώνυμη εκκλησία (GPS: N38 41 404, E20 38 734, H=610m). Στα 20 μέτρα από τη πλατεία συναντάμε διασταύρωση και οδεύουμε δεξιά προς την Αγ. Παρασκευή, όπως υποδεικνύει και η πινακίδα που βρίσκεται στο σημείο. Συνεχίζοντας και μετά από 30 μέτρα συναντάμε νέα διασταύρωση όπου στρίβουμε αριστερά ακολουθώντας και πάλι την υπόδειξη της πινακίδας. Προσπερνάμε δύο συνεχόμενες αριστερές διχάλες και συνεχίζουμε ανηφορικά σε ταιμεντοστρωμένο δρόμο, ενώ σιγά-σιγά κινούμαστε εκτός οικισμού φτάνοντας στο κοιμητήριο του Αγ. Ηλία. Προχωρώντας βγαίνουμε στο κεντρικό ασφαλτοστρωμένο δρόμο και από εδώ βλέπουμε το καμπαναριό της Αγ. Παρασκευής. Στην πορεία μας συναντάμε ένα πηγάδι στη μέση του δρόμου και ανηφορίζουμε ανάμεσα σε αμπελοκαλλιέργειες. Συνεχίζουμε διασχίζοντας μία τάφρο, ενώ δεξιά μας παρατηρούμε ένα χείμαρρο. Η ανηφόρα αρχίζει να γίνεται απότομη, ενώ γύρω μας το έδαφος είναι αμμώδες με αραιή χαμηλή βλάστηση. Η θέα μπροστά μας ανοίγει προς τα νησιά Κεφαλονιά και Αρκούδι συνοδεύοντας μας για αρκετή ώρα. Η διαδρομή μας ολοκληρώνεται στο εκκλησάκι της **Αγ. Παρασκευής** (GPS: N38 41 584, E20 38 091, H=770m).

Στο εκκλησάκι αυτό πραγματοποιείται πανηγύρι προς τιμή της Αγίας Παρασκευής στις 26 Ιουλίου με παραδοσιακή μουσική και χορό.

Προαίλιος χώρος, Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής

22 Μεγανήσι, Οικισμός Σπαρτοχωρίου - Ι.Ν. Αγίου Ιωάννη

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 2.330 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 30 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 3. Μία διαδρομή μέσα στη φύση από τον οικισμό του Σπαρτοχωρίου μέχρι τον Ι.Ν του Αγ. Ιωάννη δίνοντας τη δυνατότητα στο περιπατητή να απολαύσει ένα μπάνιο στην ομώνυμη παραλία. Ο οδοιπόρος προτείνεται να επιστρέψει πριν βραδιάσει.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος, πετσέτα - μαγιό

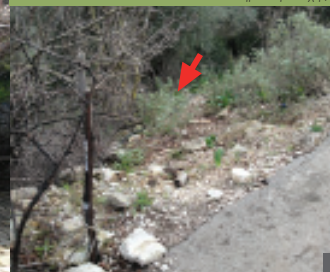
ΚΧΟ

- 00:00 Ξεκινάμε αφήνοντας πίσω μας τον **οικισμό του Σπαρτοχωρίου** ακολουθώντας τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο προς Αγ. Ιωάννη (GPS: N38 39 570, E20 45 399, H=65m). Συναντάμε διασταύρωση με περιφερειακή οδό αριστερά, ενώ εμείς συνεχίζουμε δεξιά, ακολουθώντας τη πινακίδα. Ακολουθώντας πορεία παράλληλα με το λαγκάδι, πάντα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο, συναντάμε διακλάδωση στα δεξιά μας την οποία αγνοούμε και μετά από 50 ανηφορικά μέτρα συναντάμε τη δεύτερη διακλάδωση δεξιά, που αυτή τη φορά ακολουθούμε. Κινούμενοι ανάμεσα σε ελαιώνες καθ' όλο το μήκος της διαδρομής μας συναντάμε στα αριστερά μας ένα πηγάδι. Προχωρώντας, μετά από λίγο στα αριστερά μας, βρίσκουμε την είσοδο ενός χωματινού στενού μονοπατιού (φωτ. 1). Ξεκινάμε να κατηφορίζουμε στο μονοπάτι, ανάμεσα σε πουρνάρια και εγκαταλεημένα λιοστάσια. Προχωρώντας, η φύση γίνεται πιο άγρια και η διαδρομή μας σε πολλά σημεία γίνεται πιο δύσβατη και πιο σκοτεινή λόγω της πυκνής βλάστησης, ενώ λιγοστά είναι τα σημεία με ξέφωτο. Φτάνοντας στο τέλος του μονοπατιού, συνεχίζουμε σε αγροτικό δρόμο. Η βλάστηση είναι πλέον ήπια, ενώ υπάρχουν γύρω καλλιεργημένοι ελαιώνες. Κατηφορίζοντας στον αγροτικό δρόμο, προσπερνάμε στα αριστερά μας μια παλιά δεξαμενή και μετά από λίγα μέτρα βρισκόμαστε στην παραλία. Στρίβουμε αριστερά στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο κινούμενοι δίπλα από τη θάλασσα έως τον **Ι.Ν του Αγίου Ιωάννη** (GPS: N38 38 822, E20 44 326, H=1m).

Η παράδοση θέλει το μοναστήρι να θεμελιώθηκε πριν το 1477 και να καταστράφηκε από πειρατές που πέταξαν την εικόνα του Αγίου στη θάλασσα, ενώ την ανέσυρε φαράς με τα δίχτυα του. Γιορτάζει στις 24 Ιουνίου με την αναπαράσταση των παραδοσιακών «Λάμπαρδων» που ανάβουν φωτιές και πηδούν από πάνω.

Στο σημείο αυτό, ο οδοιπόρος μπορεί να κάνει μπάνιο απέναντι από τις ακτές της Λευκάδας, ενώ το νησάκι στα βορειοδυτικά του είναι η **Θηλιά**.

Σημείο προσοχής!!!

23 Λιμάνι Βαθέως - Κατωμέρι - Λιμάνι Αθερινού

Πρόκειται για μια οδοιορία συνολικού μήκους 8.000 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 1 ώρα και 57 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 1,5. Η διαδρομή που θα ακολουθήσει ο πεζοπόρος έχει ως αφετηρία το λιμάνι του Βαθέως. Ακολουθώντας το παλιό μονοπάτι που χρησιμοποιούσαν οι κάτοικοι του χωριού για να φτάσουν στον οικισμό του Κατωμεριού και περνώντας μέσα από αυτόν φτάνει στο λιμάνι του Αθερινού. Απο εκεί συνεχίζοντας παράκτια, προσπερνώντας μικρούς κολλήσιους, καταλήγει και πάλι στο λιμάνι του Βαθέως. Μια σχετικά εύκολη διαδρομή που μπορεί να απολαύσει το μπάνιο του και να αισθανθεί τη φύση.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος, πετσέτα - μαγιό

ΚΧΟ

00:00 Ξεκινάμε από την **εκκλησία του Αγ. Βησσαρίωνα** που βρίσκεται στο λιμάνι του Βαθέως (GPS: N38 39 826, E20 47 002, H=1m).

Στο λιμάνι Βαθέως καταλήγει και ο «Ποδηλατικός αγώνας για την ένωση των Επτανήσων» που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στις 21/5 και ξεκινάει από τα Σπήλια.

Προσπερνώντας την πηλαία στο αριστερό μας χέρι, στο τέλος του δρόμου στρίβουμε δεξιά.

Η εκκλησία του Αγ. Βησσαρίωνα χτίστηκε στις αρχές του 20ού αι., όταν ο Άγιος Βησσαρίωνας, μητροπολίτης Λαρίσης απήλλαξε το Μεγανήσι από θημική νόσο που το μάστιζε. Από τότε ο Άγιος τιμάται ως πολιούχος του νησιού και η 15η Σεπτεμβρίου που γιορτάζεται η χάρη του είναι επίσημη αργία για το νησί.

Συνεχίζοντας, σε 60 μέτρα συναντάμε δύο πηγάδια και συνεχίζουμε στο χωματόδρομο έχοντας στα αριστερά μας μια πέτρινη μάντρα. Ανηφορίζοντας στην πρώτη διακλάδωση στρίβουμε αριστερά όπου μετά από 20 μέτρα ξεκινάει το πλακοστρωμένο μονοπάτι.

00:07 Περπατώντας ευχάριστα ανάμεσα σε ελαιώνες στο τέλος του πλακοστρωτού συναντάμε ένα πηγάδι στο δεξί μας χέρι και ο δρόμος από εδώ και πέρα συνεχίζει τσιμεντοστρωμένος με ανηφορική κλίση.

00:15 Αφού φτάσουμε σε πλακόστρωτο, συνεχίζουμε χωρίς να παρεκκλίνουμε της πορείας μας μέχρι να φτάσουμε σε πλατύσκαλο όπου διακλαδίζονται δύο πέτρινες σκάλες. Ανεβαίνουμε στα σκαλοπάτια αριστερά μας που μας οδηγούν στον ασφαλτοστρωμένο κεντρικό δρόμο.

00:22 Βρισκόμαστε πλέον στον οικισμό του Κατωμεριού, κατηφορίζουμε αριστερά στην άσφαλτο για 90 μέτρα περίπου και 50 μέτρα πριν τον **Ι.Ν των Αγ. Αποστόλων**, στρίβουμε δεξιά σε τσιμεντοστρωμένο δρόμο.

Κατηφορίζοντας μετά από λίγα μέτρα ο δρόμος συνεχίζει με άσφαλτο και αφήνουμε σιγά-σιγά πίσω μας τα τελευταία σπίτια. Ακολουθώντας πάντα τον ελαφρώς ανηφορικό ασφαλτοστρωμένο δρόμο στο δεξί πέταλο μπορούμε να απολαύσουμε τη θέα προς το λιμάνι του Αθερινού. Συνεχίζοντας για 110 μέτρα συναντάμε διασταύρωση που δεξιά οδηγεί πίσω στον οικισμό, ενώ

00:36 εμείς επιλέγουμε να στρίψουμε αριστερά. Κατηφορίζοντας ανάμεσα σε ελαιώνες συναντάμε νέα διασταύρωση και στρίβουμε πάλι αριστερά προς λιμάνι

00:40 Αθερινό (GPS: N38 39 678, E20 47 954, H=2m). Συνεχίζουμε αριστερά παραπλεύρως του λιμανιού. Από το τέλος του λιμανιού προχωράμε ώσπου να

00:45 βρούμε ένα παράπλευρο χωμάτινο κατηφορικό δρόμο δεξιά μας τον οποίο

ακολουθούμε αφήνοντας τον ασφαλτοστρωμένο.

Η διαδρομή από εδώ και πέρα συνεχίζει παράκτια, δίνοντας μας την ευκαιρία να αγναντέψουμε τη μοναδική θέα που προσδίδουν στο τοπίο τα δύο μικρά νησάκια που βρίσκονται απέναντι, το μικρό και το μεγάλο Νησόπουλο. Στο δρόμο μας θα συναντήσουμε και τέσσερις μικρές παραλίες όπου μπορούμε να απολαύσουμε ένα δροσιστικό μπάνιο.

01:40 Μετά την τέταρτη παραλία αφήνουμε για λίγο την παράκτια διαδρομή περνώντας μέσα από ιδιοκτησίες και ξαναβρίσκοντας την, φτάνουμε στο μικρό λιμανάκι στη θέση Αμπελάκια.

01:45 Στο τέλος του δρόμου συναντάμε διασταύρωση και κατηφορίζουμε δεξιά, όπου μετά από λίγα μέτρα συναντάμε τα πρώτα σπίτια του οικισμού Βαθέως. Μπαίνοντας στον οικισμό, ο δρόμος γίνεται πλακοστρωτός και στη διασταύρωση που θα συναντήσουμε στρίβουμε αριστερά επιστρέφοντας στο λιμάνι (GPS: N38 39 826, E20 47 002, H=1m)

24 Επισκοπή - Κάλαμος

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 8.280 μέτρων που μπορεί να διανυθεί σε 1 ώρα και 55 λεπτά με βαθμό δυσκολίας 1. Μια όμορφη διαδρομή που ενώνει δύο λιμάνια του νησιού, την Επισκοπή και τον Κάλαμο. Δίνει την ευκαιρία σε κάποιον να ζήσει μια ευχάριστη εμπειρία μέσα από το κατάφυτο πευκόδασος του Καλήμου.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος, πετσέτα - μαγιώ

ΚΧΟ

- 00:00 Ξεκινώντας από το **λιμάνι της Επισκοπής**, στη βόρεια ακτή της νήσου του Καλήμου (GPS: N38 38 917, E20 55 689, H=1m), ανηφορίζουμε στον ασφαλιστοστρωμένο δρόμο και μετά από λίγο συναντάμε στο δεξί μας χέρι τον **I.N του Αγ. Γεωργίου**. Συνεχίζουμε την ανηφορική μας πορεία, αφήνοντας πίσω μας τα τελευταία σπίτια του οικισμού της Επισκοπής και φτάνουμε στο καταπράσινο πευκόδασος του Καλήμου, ένα δάσος με σπάνια κληρίδα, πυκνό και φιλόξενο για πολλά είδη πουλιών. Στη συνέχεια μπαίνουμε στον **οικισμό του Κάστρου** και στα 100 μέτρα από τα πρώτα σπίτια συναντάμε στο αριστερό μας χέρι τον **I.N του Αγ. Νικολάου**, που χρονολογείται από το 1470 (GPS: N38 39 055, E20 56 558 H=65m).

Το Κάστρο του Καλήμου λέγεται και **Καστρομονάστηρο** καθώς στο παρελθόν υπήρξε μοναστήρι με αξιόλογες αγιογραφίες, κατεστραμμένες πλέον λόγω της εγκατάλειψής του. Σήμερα σώζονται μόνο τμήματα από τα ψηλά πέτρινα τείχη του Κάστρου με τις όμορφες καμάρες εσωτερικά που γίνονται πολεμιστρες εξωτερικά. Λέγεται ότι στο Κάστρο αυτό είναι θαμμένη η μητέρα του αγωνιστή του 1821, **Καραϊσκάκη**.

- Ακολουθώντας την πορεία μας μέσα στο πευκόδασος βρίσκουμε την πρώτη διακλάδωση του δρόμου που αριστερά οδηγεί στον **I.N του Αγ. Κωνσταντίνου**. Την προσπερνάμε και συνεχίζουμε μέσα στο δάσος όπου μετά από λίγο στα αριστερά μας συναντάμε ξέφωτο με καταπληκτική θέα. Από το σημείο αυτό ξεπροβάλλει ο **Καστός** και τα άλλα νησιά του συμπλέγματος των **Εχινάδων νήσων, οι Ακαρνανικές ακτές, το λιμάνι του Καλήμου και τμήμα του οικισμού**.

Κατά τον Όμηρο ο Κάλαμος ονομαζόταν Κάρνος και ήταν το δεύτερο μεγαλύτερο νησί των Εχινάδων νήσων μετά την Ιθάκη.

- 01:29 Συνεχίζουμε τη διαδρομή μας και καθώς αφήνουμε πίσω μας το πυκνό πευκόδασος το τοπίο ξεκινά να εμπλουτίζεται με ελαιοκαλλιέργειες. Στην πορεία μας συναντάμε διασταύρωση με αγροτικό δρόμο που οδηγεί στην **παραλία της Μυρτιάς**. Την προσπερνάμε και βρίσκουμε διακλάδωση (GPS: N38 37 722, E20 56 107, H=55m) με ασφαλιστοστρωμένο δρόμο δεξιά που οδηγεί περιφερειακά του οικισμού του Καλήμου. Παραβλέπουμε και τη διασταύρωση και προχωρώντας βλέπουμε τα πρώτα λιθόκτιστα σπίτια του οικισμού, κάποια από τα οποία είναι εγκαταλεημένα. Όταν είμαστε πλέον εντός του οικισμού ακολουθούμε πάντα τον ασφαλιστοστρωμένο δρόμο, χωρίς να παρεκκλίνουμε από την πορεία μας έτσι ώστε να βρεθούμε σε μια διασταύρωση. Δεξιά ο δρόμος είναι από αντισιδηθιακές πλάκες. Εμείς κατηφορίζουμε αριστερά και συναντάμε πλακοστρωμένο δρόμο που οδηγεί στο κοινοτικό 01:51 κατάστημα και το αγροτικό ιατρείο του νησιού. Εκεί μπορεί κανείς να ξεκουραστεί απολαμβάνοντας ένα δροσιστικό ρόφημα στις καφετέριες της περιοχής ή ακόμη και ένα ξεχωριστό γεύμα. Εάν επιλέξουμε να συνεχίσουμε, προσπερνάμε το δρόμο και συνεχίζουμε κατηφορικά, στον ασφαλιστοστρωμένο κομμάτι του, όπου μετά από 50 μέτρα ακολουθούμε τη δεξιά διασταύρωση που συναντάμε κατευθυνόμενοι προς τον **I.N Αγ. Τριάδας**. Ο **I.N της Αγ. Τριάδος είναι φημισμένος για την εξαιρετική και πλούσια διακόσμηση του. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο, ο δεσποτικός θρόνος, ο περίτεχνος άμβωνας και οι καλλιτεχνικές εικόνες, διά χειρός Στ. Γαζή, μετατρέπουν το ναό σε ένα ξεχωριστό θρησκευτικό αξιοθέατο που αξίζει κανείς να επισκεφτεί**. Συνεχίζοντας πάντα κατηφορικά ο δρόμος καταλήγει στο **λιμάνι του Καλήμου**, που δίνει τη δυνατότητα στους περιπατητές να κάνουν ακόμη μία 01:55 στάση στα ταβερνάκια της περιοχής (GPS: N38 37 297, E20 55 869, H=1m).

25 Κάλαμος - Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 3.120 μέτρων και διάρκειας 55 λεπτών με βαθμό δυσκολίας 2,5. Μια διαδρομή που απλόχερα προσφέρει στον περιπατητή θέα προς τη θάλασσα και το απέραντο γαλάζιο. Ξεκινάει από τον οικισμό του Καλάμου και καταλήγει στο γραφικό εκκλησιάκι της Αγ. Παρασκευής.
Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος

ΚΧΟ

- 00:00 (N38 37 722, E20 56 107, H55.00m) Στρίβουμε δεξιά στη διασταύρωση έξω από τον οικισμό του Καλάμου ακολουθώντας τον περιφερειακό δρόμο, έχοντας στα δεξιά μας πεύκα και στα αριστερά μας οι ελαιοκαλλιέργειες.
- 00:08 Ακολουθούμε ανηφορική πορεία μέχρι να συναντήσουμε στα δεξιά μας μία διασταύρωση με τσιμεντοστρωμένο δρόμο την οποία και ακολουθούμε.
- 00:15 Ο δρόμος αυτός, λίγο πιο κάτω θα μας οδηγήσει στον **Ι.Ν του Αγ. Γεωργίου** (N38 37 736, E20 55 981, H115m). Συνεχίζουμε τη διαδρομή μας ευθεία, κατηφορίζοντας στο χωμάτινο πλέον δρόμο και αγνοώντας τη διακλάδωση που συναντάμε στα δεξιά μας. Σιγά-σιγά η βλάστηση γίνεται πιο χαμηλή και αραιή.
- 00:35 Η διαδρομή μας συνεχίζει χωρίς εκπλήξεις μέχρι που φτάνουμε σε μια μεγάλη αριστερή στροφή από όπου βλέπουμε μπροστά μας να απλώνονται ο οικισμός του Καλάμου με το λιμάνι του, ο Καστός και τα νησιά πίσω του. Στο σημείο αυτό αξίζει κανείς να ξεποστάσει για λίγο απολαμβάνοντας την απέραντη θέα.
- 00:55 Συνεχίζουμε ανηφορικά, μέχρι να τελειώσει ο αγροτικός δρόμος και να εμφανιστεί **το εκκλησιάκι της Αγ. Παρασκευής**, με το καμένο πουρνάρι από κεραυνό στην είσοδό του. (N38 38 331, E 20 55 635, H350m). Εδώ είναι και το τέλος της διαδρομής. Ωστόσο πρέπει να επισημάνουμε ότι αξίζει κανείς να προχωρήσει ακόμη 150 μέτρα στο οροπέδιο, φτάνοντας το βορειότερο τμήμα του, για να θαυμάσει τη θέα της Επισκοπής και του Μύτικα. (N38 38 392, E20 55 684, H345m).

Πανοραμική όψη Καλάμου

Λιμανάκι στον Καστό

1

2

26 Διαδρομή στον Καστό

Πρόκειται για μια οδοιπορία συνολικού μήκους 4.500 μέτρων και διάρκειας 1 ώρας και 27 λεπτών. Φτάνουμε στο λιμανάκι του μικρού και πανέμορφου νησιού του Καστού των ολιγοστών κατοίκων και οδεύουμε στην κορυφή της πλαγιάς όπου βρίσκουμε τον παλιό ανενεργό μύλο με την ξύλινη στέγη από όπου θα ξεκινήσει και η διαδρομή. Ξεκινάμε από τον παλιό μύλο και μέσω ενός στενού αγροτικού μονοπατιού φτάνουμε νότια στη μικρή παραλία της Βαθιάς Βάλης. Από εκεί επιστρέφουμε, μέσω άλλου μονοπατιού, στο κέντρο του μοναδικού οικισμού του νησιού. Στο νησί κανείς μπορεί να φτάσει μόνο με καραβάκι από τη παραθαλάσσια κομμόπολη του Μύτικα.

Απαραίτητος Εξοπλισμός: Ο βασικός προτεινόμενος, πετσέτα - μαγιώ

ΚΧΟ

- 00:00 Από το λιμάνι (GPS: N38 34 022, E20 54 366, H=1m) κινούμαστε δεξιά ανηφορικά ακολουθώντας οποιοδήποτε σοκάκι θα μας οδηγήσει στο τσιμεντοστρωμένο δρόμο που οδηγεί στο λιμάνι του Σαρακίνικου. Ακολουθώντας το τσιμεντοστρωμένο δρόμο και ανηφορίζοντας φτάνουμε κάτω απ'τον παλιό ανεμόμυλο και ακολουθώντας το παλιό μονοπάτι απολαμβάνουμε την όμορφη θέα και το μύλο (GPS: N38 34 040, E20 54 355, H=50m).
- 00:07 Επιστρέφοντας στον τσιμεντοστρωμένο δρόμο παίρνουμε κατεύθυνση προς νότο, απομακρυνόμενοι από τον οικισμό.
- 00:11 Βρισκόμαστε σε κρίσιμο σημείο όπου πρέπει να εντοπίσουμε το παλιό αγροτικό μονοπάτι αριστερά μας που θα μας οδηγήσει στον προορισμό μας. Είναι ένα μικρό άνοιγμα μισού μέτρου μέσα από μικρά πουρνάρια.
- 00:12 Βαδίζοντας αργά και προσεκτικά στο μονοπάτι και περνώντας από παλιά λιθά με ξύλινο μικρό πορτόνι φτάνουμε σε σταυροδρόμι και συνεχίζουμε είτε ευθεία και επίπεδα είτε αριστερά και ανηφορικά. Θα επιλέξουμε την αριστερή κατεύθυνση όπου μετά από 75 μέτρα θα εντοπίσουμε παλιό μικρό πέτρινο σπίτι.
- 00:13 Έχουμε επιστρέψει στο σταυροδρόμι και συνεχίζουμε νότια στη δεύτερη επιλογή.
- 00:15 Συναντάμε ξέφωτο όπου δεξιά μας στο τέλος της πλαγιάς διακρίνουμε το μικρό λιμανάκι Σαρακίνικο, ενώ μετά από 35 μέτρα περνάμε πάλι από παλιό μικρό ξύλινο «πορτόνι» (πορτάκι).
- 00:22 Κινούμενοι για λίγο ανηφορικά φτάνουμε μπροστά από κατοικήσιμο πέτρινο σπίτι όπου θα αποτελέσει σημείο αναφοράς για τη συνέχεια της πεζοπορίας μας (GPS: N38 33 623, E20 54 254, H=35m).
- 00:27 Παίρνοντας μικρό μονοπάτι δεξιά και ανηφορικά μετά από 200 περίπου μέτρα εντοπίζουμε παλιό αλώνι σε ξέφωτο με όμορφη θέα (GPS: N38 33 574, E20 54 122, H=60m).
- 00:32 Έχουμε επιστρέψει στο σταυροδρόμι με το πέτρινο σπίτι και αυτή τη φορά θα συνεχίσουμε ευθεία από την αρχική μας πορεία αφήνοντας αριστερά μας το σπίτι και κινούμενοι ελαφρώς ανηφορικά με κατεύθυνση προς το μικρό κολλήσιο της Βαθιάς Βάλης.
- 00:37 Κινούμενοι ανηφορικά προς την κορυφή της πλαγιάς σε μικρό σταυροδρόμι επιλέγουμε δεξιά και ανηφορικά.
- 00:42 Είμαστε στην κορυφή όπου από κάτω μας φαίνεται ο μικρός κολλήσιος. Είναι η πρώτη φορά που την απόλυτη ψυχιά διαταράσσει το μικρό κυματάκι που σκάει στην αμμουδιά. Θα κατηφορίσουμε προσεκτικά από μικρό μονοπάτι

για να προσεγγίσουμε την παραλία.

- 00:47 Έχουμε φτάσει στη μικρή παραλία Βαθιά Βάθη (GPS: N38 33 333, E20 53 983, H=1m). Τη διαδρομή μέχρι εδώ επιλέγουν αρκετοί τουρίστες την καλοκαιρινή περίοδο όπου μετά από αυτήν την οδοιπορία απολαμβάνουν τα δροσερά και καθαρά νερά. Αποτελεί επίσης και καταφύγιο για πολυτελή παραθεριστικά σκάφη. Από εδώ θα επιστρέψουμε στο σημείο αναφοράς, μπροστά από το πέτρινο σπίτι.
- 01:12 Στο σταυροδρόμι πλέον και έχοντας αφήσει δεξιά το σπίτι κινούμαστε δεξιά και κατηφορικά με πορεία περιμετρικά της ακτογραμμής και έχοντας πάντα τη θάλασσα στο δεξί μας χέρι.
- 01:17 Συναντάμε δεξιά μας περιφραγμένη έκταση με συρματόπλεγμα και μετά από λίγα μέτρα μπαίνουμε πλέον σε αγροτικό δρόμο.
- 01:22 Τον αγροτικό δρόμο διαδέχεται τσιμεντόστρωση και κατηφορίζοντας μετά από λίγα μέτρα φτάνουμε στη μικρή παραλία Μπελάκια. Συνεχίζουμε ανηφορίζοντας πάλι στον τσιμεντοστρωμένο δρόμο.
- 01:25 Βρισκόμαστε σε σταυροδρόμι και θα επιλέξουμε δεξιά και κατηφορικά με κατεύθυνση προς το χωριό. Μετά από λίγα μέτρα συναντάμε **την εκκλησία Αγ. Ιωάννη** με το κοιμητήριο του χωριού.
Στην εκκλησία αυτή πραγματοποιείται κάθε χρόνο πανηγύρι στις 23 και 24 Ιουνίου, τιμώντας τον Άγιο, με παραδοσιακή μουσική και χορό δημιουργώντας τη ζεστή ατμόσφαιρα ενός λαϊκού πανηγυριού.
Περνώντας μπροστά από την εκκλησία μπαίνουμε πλέον σε πέτρινη πλακόστρωση και βρίσκουμε το κομμάτι μικρό κτίριο της κοινότητας.
- 01:27 Φτάνουμε στην υπό κατασκευή πλατεία του λιμανιού με πέτρινες πέργκολες (GPS: N38 34 037, E20 54 611, H=1m). Από εδώ θα πάρουμε πάλι το καραβάκι της επιστροφής.

Υπόμνημα

- Πορεία σε κεντρικό ασφαλτόδρομο
- Πορεία σε δευτερεύοντα δρόμο
- Πορεία σε χωματόδρομο
- Πορεία σε μονοπάτι

- Κεντρικός ασφαλτόδρομος
- Δευτερεύων δρόμος
- Χωματόδρομος

GPS Η εμφάνιση του γεωγραφικού μήκους και πλάτους είναι σε μοίρες και δεκαδικά λεπτά.

	Χωριό		Γήπεδο
	Εκκλησία		Μονή
	Μουσείο		Αρχαιολογικός χώρος
	Εικονοστάσι		Νεκροταφείο
	Δεξαμενή		Πηγή, Πηγάδι
	Χώρος στάθμευσης		Χώρος αναψυχής
	Χώρος εστίασης		Σπήλαιο
	Λιμάνι		Ακτή για κολύμπι
	Ανεμόμυλος		Νερόμυλος
	Κεραία	ΚΧΟ	Καθαρός χρόνος οδοιπορίας
	Ελαιοτριβείο	ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ 	

Χρήσιμα τηλέφωνα & Πληροφορίες

Τηλεφωνικός Διεθνής Κωδικός Ελλάδας:	0030
Νομαρχία Λευκάδας:	26453 60700
Διεύθυνση Τουρισμού Πολιτισμού & Εμπορίου Λευκάδας:	26453 62129 - 26450 21613
Φαξ:	26453 62124 26450 21715
Δήμος Λευκάδας:	26453 60500
Δήμος Απολλωνίων:	26453 61000
Δήμος Εφήλομένου:	26453 61100
Δήμος Σφακιωτών:	26453 61400
Δήμος Καρυάς:	26453 61200
Δήμος Μεγανησίου:	26453 61310
Κοινότητα Καλήμου:	26460 91281
Κοινότητα Καστού:	26460 91484
Αστυνομική Διεύθυνση Λευκάδας:	26450 29375
Λιμενική Αρχή Λευκάδας:	26450 22176
Ταξί:	26450 21200, 26450 24600 (Νυδρι: 26450 92000)
Olympic Air	210 3550500 - 8018010101
Athens Airways	210 6696600 - 8018014000
Λεωφορεία (κτεή)	
Λευκάδα:	26450 22364
Αθήνα:	210 5150108
Θεσσαλονίκη:	2310 595439
Ιερά Μητρόπολη Λευκάδος και Ιθάκης:	26450 26207
Ιερά Μονή Φανερωμένης Λευκάδος:	26450 21305
Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας:	26450 22502
Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκάδος:	26450 21635
Ένωση Ξενοδόχων:	26450 24539
Ομοσπονδία Συλλόγων Επιχειρηματιών	26450 21266-7
Ενοικιαζόμενων Δωματίων & Διαμερισμάτων:	26450 21608
Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ):	26450 24225
Νοσοκομείο:	26450 25371, 26450 25376
Πυροσβεστική:	26450 22555
Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας:	26450 21299
Κέντρο Υγείας Βασιλική:	26450 31065
Ιστοσελίδες	e-mails
www.lefkada.gr	tourismos@lefkada.gr
www.lefkashotels.gr	info@lefkashotels.gr
www.holidaysinlefkada.eu	oseedlelf@otenet.gr
www.lefkas-familyhotels.gr	
www.medmarinas.com	lefkas@medmarinas.com

Επιμέλεια - Σχεδίαση - Κείμενα: MMS Διαφημιστική Α.Ε
Αποτύπωση διαδρομών: Κ. Γηληγόρης & Συνεργάτες
Φωτογράφιση: Νίκος Ζαμπέλης / Studio Flash, Φωτογραφικό Αρχείο Ν. Α. Λευκάδας
Επιμέλεια χάρτη: Road Editions

ΧΑΡΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

